

Gemeente Amsterdam

Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling

Project- en Adviesbureau SPA

Unit maatschappelijk vastgoed

De invloed van de stedelijke vernieuwing op het onderwijs in Nieuw-West

Eindrapport oktober 2010

Bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Team Huisvestingsloods Meesterplan

Susan Bromm

Shalini Poiesz

Bert Runhaar (Huisvestingsloods Nieuw West)

Colofon

Gemeente Amsterdam | Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling

Project- en Adviesbureau SPA
Unit Maatschappelijk Vastgoed
Weesperstraat 101
Postbus 1840
1000 BV Amsterdam
T 020 251 8333
E secretariaat-spa@dmo.amsterdam.nl
W www.spa.amsterdam.nl
W www.maatschappelijkvastgoed.amsterdam.nl

Auteurs

Susan Bromm, Shalini Poiesz, Bert Runhaar

In opdracht van

Koers Nieuw West, Jaap Storteboom

Met dank aan

Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling

Silvie Chin, Simone Crok, Liesbeth Jansen, Norbert Krijnen, Cécelle Meijer, Orm Muilwijk, Herman Ozinga, Marianne Veenhof, Kees Waijenberg

Project- en Adviesbureau SPA/DMO

Ariane Hoog, Joost van der Hulst, Henk van Veen, Kees Viergever, Björn Voorhorst, Ton Walther, Wilma Wentholt

Dienst Onderzoek en Statistiek

Chris Beijer, Jolijn Broekhuizen, Cor Hylkema, Manilde van der Oord, Jeroen Slot, Hans de Waal

Dienst Wonen

Christel Baeten, Arie de Zeeuw

KEI Kenniscentrum Stedelijke Vernieuwing

Annette Duivenvoorden

Koers Nieuw West

Barbara Aukes, Hester Keesmaat, Jaap Storteboom

Onderwijs Nieuw West

Jan van Aert (St. Jan de Doper), Evelien van Gelderen (St. Katholiek Basisonderwijs Amsterdam), Ineke Linthorst (De Globe), Ingeborg van der Meulen (Louis Bouwmeester), Lilian Ponse-De Vries (Goeman Borgesius), Wim Ponsen (Ru Paré), Irmgard Ritfeld (El Kadisia)

Stadsdeel Nieuw West

Peter Mulder, Lizette Ploeg

VIA Amsterdam

Eelco Lelieveld, Lotte Raat

Woningcorporaties

Carlos Ferreira da Silva (De Key), Ep Hollander (De Key), Jeroen van der Veer (Amsterdamse Federatie van Woningcorporaties), Lo Woudstra (Far West)

Inhoud

1	INLEIDING	5
1.1	ACHTERGROND EN AANLEIDING	5
1.2	AANPAK.....	5
1.3	LEESWIJZER	6
2	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	7
2.1	CONCLUSIES	7
2.2	AANBEVELINGEN.....	8
3	BEVINDINGEN	11
3.1	EFFECTEN OP DE BEVOLKING IN NIEUW-WEST.....	11
3.1.1	<i>Omvang en fasen van vernieuwing Nieuw-West</i>	11
3.1.2	<i>Kenmerken bevolking Nieuw-West</i>	12
3.1.3	<i>Buurten met een hoge dynamiek</i>	13
3.1.4	<i>Conclusies</i>	18
3.2	EFFECTEN OP DE BASISCHOLEN IN NIEUW-WEST	19
3.2.1	<i>Scholen en vernieuwingsgebieden</i>	19
3.2.2	<i>Stedelijke vernieuwing en schoolwisselingen</i>	19
3.2.3	<i>Scholen met een relatief hoog aandeel tijdelijke leerlingen</i>	20
3.2.4	<i>Conclusies</i>	43
	BIJLAGE 1: KADERS EN BEGRIPPEN	44
	BIJLAGE 2: FASEN VAN STEDELIJKE VERNIEUWING:	46
	BIJLAGE 3: BUURTCOMBINATIES NIEUW WEST	47
	BIJLAGE 4: CIJFERS EN TABELLEN BUURTCOMBINATIES	48
	BIJLAGE 7: LIJST VAN GEÏNTERVIEWDE PERSONEN	56

1. Inleiding

1.1 Achtergrond en aanleiding

Stedelijke vernieuwing en basisonderwijs in Nieuw West

In stadsdeel Nieuw-West, het naoorlogse uitbreidingsgebied in Amsterdam, dat tot de fusie op 1 mei 2010 bestond uit de stadsdelen Geuzenveld-Slotermeer, Slotervaart en Osdorp wordt sinds het eind van de jaren negentig grootschalig vernieuwd. Het gebied met circa 45.000 woningen en bijna 130.000 inwoners is qua omvang en inwonertal vergelijkbaar met een middelgrote stad en telt meer gezinnen met kinderen dan gemiddeld elders in Amsterdam. In het stadsdeel staan 35 basisscholen. De stedelijke vernieuwing heeft als doel de positie van de bevolking op sociaal en economisch vlak te verbeteren.

Effecten op de kwaliteit van het onderwijs

Bij Koers Nieuw West, dat zich richt op de sociale vernieuwing van Nieuw-West zijn signalen van basisscholen binnen gekomen die problemen ondervinden als gevolg van de instroom van tijdelijke leerlingen. Een aantal scholen geeft aan dat de verhuisbeweging die op gang komt als gevolg van de stedelijke vernieuwing één van de oorzaken is van de problematiek en direct effect heeft op de kwaliteit van het onderwijs, onder meer door het effect dat een dalend leerlingaantal heeft op de formatie. Het optimaliseren van de kwaliteit van het onderwijs staat centraal in Het Meesterplan¹ Onderwijs Nieuw West 2015, dat bevat onder meer concrete acties om tot kwaliteitsverbetering op de scholen te komen. Een van de acties uit het Meesterplan is het instellen van een Huisvestingsloods voor de fysieke problemen rond onderwijshuisvesting.

Koers Nieuw West heeft behoefte aan een beeld van de effecten van de stedelijke vernieuwing op het (basis)onderwijs. Doel is de problematiek inzichtelijk te maken en oplossingsrichtingen aan te geven in de vorm van aanbevelingen.

1.2 Aanpak

Het onderzoek naar de effecten van de stedelijke vernieuwing op het onderwijs is uitgevoerd door medewerkers van de unit Maatschappelijke Vastgoed (MV) van Project- en Adviesbureau SPA van DMO en vormt onderdeel van de Huisvestingsloods die SPA in opdracht van Koers Nieuw West uitvoert. Twee vragen staan in het onderzoek centraal:

1. Wat zijn de effecten van de verhuisstromen als gevolg van de stedelijke vernieuwing op de bevolking van Nieuw West?

Subvragen hierbij:

¹ Het Meesterplan Onderwijs Nieuw West 2015 is in november 2009 vastgesteld door de Bestuurscommissie Nieuw-West.

- Wat is de mutatiegraad van de bevolking in Nieuw-West?
- Wat is het effect van de Stedelijke Vernieuwing op de bevolkingssamenstelling van een gebied?
- Wat zijn de verwachtingen na afronding van de vernieuwing?
- Welke buurten kennen de hoogste dynamiek (verschil vestiging en vertrek, ontwikkeling aandeel gezinnen met kinderen, ontwikkeling 4-12-jarigen)?
- Wat is het effect van de vernieuwing op de Sociaal Economische Status (SES) van de inwoners?
- In welke fase in het vernieuwingsproces zitten de buurten? En hoe ontwikkelt de bevolking van deze buurten zich in de toekomst?

2. Wat zijn de effecten van de verhuisstromen en verander(en)de bevolkingssamenstelling op de basisscholen?

Subvragen hierbij zijn:

- Welke basisscholen hebben een hoger dan gemiddeld aandeel tijdelijke leerlingen?
- Welke basisscholen zien een meer dan gemiddelde daling van het aantal leerlingen in de laatste jaren?
- Welke ontwikkelingen zien we op deze scholen met betrekking tot leerlingaantallen, formatie, zorgleerlingen, Cito?
- Waar komen de leerlingen vandaan (voedingsgebieden) en hoe ontwikkelt de basisgeneratie zich in die gebieden? In welke fase van het vernieuwingsproces zitten de buurten en in hoeverre zien we dit terug in de kwantitatieve leerling-ontwikkeling op de scholen?
- In hoeverre is dit teug te voeren op de verhuisstromen als gevolg van de vernieuwing?

Voor de inventarisatie heeft SPA MV gebruik gemaakt van statistische gegevens van de Dienst Onderzoek en Statistiek en van Informatieservices van de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling. Deze kwalitatieve gegevens zijn aangevuld met informatie uit een aantal interviews, waaronder die met de directeurs van twee scholen die kampen met de problematiek van tijdelijke leerlingen, basisschool Goeman Borgesius in Geuzenveld-Slotermeer en St. Jan de Doper in Slotervaart.

Dit eindrapport is een bijgestelde versie van het rapport van 22 juni 2010 dat op 16 september 2010 in een bijeenkomst tussen vertegenwoordigers van stadsdeel, scholen en schoolbesturen, corporaties, Huisvestingsloods, Koers Nieuw West en overige betrokkenen is besproken.

1.3 Leeswijzer

Het rapport bestaat uit drie hoofdstukken. Na de inleiding (hoofdstuk 1) volgen de conclusies en aanbevelingen. Hoofdstuk 3 bevat de bevindingen, waarbij allereerst de stedelijke vernieuwing(sbuurten) aan de orde komen en vervolgens de bevindingen over de basisscholen. Een aantal cijfers en tabellen is opgenomen in de bijlagen.

2 Conclusies en aanbevelingen

2.1 Conclusies

Stedelijke Vernieuwing in uitvoering heeft een effect op de bevolkingssamenstelling

Door stedelijke vernieuwing verandert de bevolkingssamenstelling van een buurt, zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin. Allereerst daalt het aantal inwoners en kinderen tijdens sloop en nieuwbouw of renovatie. Vanaf de aankondiging van de sloop verlaten de sociaal-economisch sterkeren als eerste de wijk. In deze periode neemt ook de betrokkenheid bij de buurt af, vooral in de herhuisvestingsfase (vanaf het moment dat de peildatum is afgegeven). De ontwikkeling van het cijfer voor Sociaal Economische Status (SES, een indicatie voor hoe een buurt zich in sociaal economisch opzicht ontwikkelt².) laat zien, dat buurtcombinaties waarin al buurten vernieuwd zijn het SES-cijfer stijgt, ook al blijft deze achter bij het Amsterdamse gemiddelde. Daar waar de vernieuwing nog minder ver gevorderd is, blijft het SES-cijfer nog ver achter. Wanneer de stedelijke vernieuwing is afgerond keren mensen weer terug, is er een hoger percentage dure huur-en koopwoningen ten opzichte van voor de vernieuwing, waardoor er een hogere SES is.

De informatie uit gesprekken met de buurt (schooldirecties en betrokkenen woningcorporatie) bevestigen deze trend: de groep achterblijvende bewoners heeft minder draagkracht om te investeren in de buurt. Zij zijn meer bezig het 'hoofd boven water te houden' en maken zich waarschijnlijk zorgen over hun (gedwongen) verhuizing. Kinderen krijgen te maken hebben met verhuizende speelkameraadjes. De tijdelijke bewoners, die zijn gehuisvest in de leegstaande panden hebben weinig binding met de wijk. Zij zijn passanten. Door de afnemende binding met de wijk neemt ook de anonimiteit toe. Sociaal isolement komt sneller voor omdat de contacten tussen bewoners minder worden.

Scholen in vernieuwingsbuurten hebben een relatief hoog percentage tijdelijke leerlingen

De verhuisstromen hebben ook een effect op de schoolpopulatie. Scholen krijgen te maken met een relatief hoog percentage tijdelijke leerlingen. Voor een aantal van deze scholen betekent dit een schommeling in leerlingaantallen, een hoge tijdelijkheid of zelfs een leegloop. Onrust op school en in de buurt leidt tot een verlaagde focus op de primaire taak van de basisscholen: het onderwijs. Uit eerder onderzoek (Hoogvliet, 2008) blijkt dat leerlingen die vaak van school wisselen gemiddeld lager scoren op de Cito-eindtoets dan leerlingen die dit niet doen. Voor dit onderzoek naar de effecten van de stedelijke vernieuwing op de basisscholen hadden wij geen toegang tot bestanden op leerlingniveau, maar uit intern onderzoek (DMO) blijkt ook in Amsterdam dat leerlingen die wisselen slechter scoren op de Cito. Uit de gesprekken met de scholen blijkt ook dat scholen relatief veel tijd kwijt zijn aan zorgtaken en dat dit ten koste gaat van hun primaire proces.

Een aantal scholen ziet verbanden tussen de ontwikkelingen op school en de stedelijke vernieuwing cq sloop en nieuwbouw van woningen in de buurt. De schaalgrootte waarop gegevens voorhanden zijn (buurtcombinatie en vernieuwingsgebied) is echter te grof om de precieze samenhang te ontdekken.

² Het SES-cijfer is een gecombineerd cijfer van inkomen, percentage koopwoningen in de buurt, waarde van de woningen, percentage werkloosheid en bijstand. Het cijfer geeft de status van de buurt aan ten opzichte van het Amsterdamse gemiddelde en haar ontwikkeling in de tijd

Scholen met nieuwe huisvesting trekken aan, vertraging nieuwbouw geeft problemen

Bij de scholen die nieuwe huisvesting hebben gekregen ('t Koggeschip, El Amien, El Kadisia, De Globe, Prof. Einstein) zien we dat het leerlingenaantal aantrekt vanaf het moment dat de nieuwbouw gereed is. Dat komt ook omdat de nieuwbouw van de scholen vaak gepaard gaat met de oplevering van de woningen in de wijk. De nieuwbouw van de St. Jan de Doperschool is vertraagd. De school ziet haar leerlingaantal sterk dalen.

2.2 Aanbevelingen

1 Sociaal plan voor de tijdelijke periode

Het verdient aanbeveling voor de scholen in Stedelijke Vernieuwingsgebieden een sociaal plan op te stellen, waardoor zij het dal van de tijdelijke periode kunnen overbruggen, met name door vastigheid in de formatie te kunnen verschaffen. Het is erg wenselijk hiermee te beginnen bij de twee case study scholen: St. Jan de Doper en de Goeman Borgesiusschool. Zij hebben gemeld 'last' hebben van de stedelijke vernieuwing. Deze scholen geven aan dat een verhoogde tijdelijkheid leidt tot onrust in de klaslokalen. Leraren zijn tijd kwijt aan de overdracht van leerlingdossiers en zowel nieuwe ouders als kinderen vragen extra aandacht in de klas. Zij melden toename van zorgleerlingen.

Het is de verwachting dat de terugloop van het aantal leerlingen tijdens de vernieuwingen van tijdelijke aard is. De formatie is gerelateerd aan de ontwikkeling van de leerlingaantallen en kan daarom in de relatief korte periode van de vernieuwingen ingrijpend veranderen. Het opstellen van een sociaal plan, op basis van de vernieuwingsplannen en de prognose van de basisgeneratie in de buurt, kan voorkomen dat een school te zwaar gebukt gaat onder de vernieuwingen. Een herijking van dit sociaal plan bij wijzigingen in de fysieke planning en de prognoses verdient aanbeveling.

De St. Jan de Doper ondervindt vooral problemen bij het doorkomen van de tijdelijke situatie. Leerlingenaantallen dalen als gevolg van de afname van de basisgeneratie door de stedelijke vernieuwing. Met het oog op de vertraging van de vernieuwing in de voedingsgebieden van de St. Jan de Doperschool (o.a. Delflandpleinbuurt) is een sociaal plan des te noodzakelijker.

De andere case studyschool, Goeman Borgesius lijkt de tijdelijke situatie van de vernieuwingen vooralsnog door te komen (geen sterke daling in leerlingaantallen, toename zorgleerlingen), maar moet nu aansluiting houden met de transformerende buurt. Wil zij op tijd in kunnen spelen op de nieuwe bewoners verdient ondersteuning vanuit een sociaal plan aanbeveling.

2. Geen vertraging van nieuwbouw of renovatie van scholen, nieuwbouw als transformatieopgave

Scholen met een nieuwe huisvesting trekken leerlingen aan, zo blijkt uit de praktijk van Nieuw West. De nieuwbouw van de school moet gezamenlijk opgaan met de vernieuwing rondom de school om zodoende een zo goed mogelijk passend antwoord voor de buurt/wijk te kunnen bieden. Daarom verdient het aanbeveling om - ondanks dat een nieuwbouwproces een zware last voor de directie betekent, en ondanks de crisis – de nieuwbouw of renovatie van scholen geen vertraging op te laten lopen. Nieuwbouw van een school zal ook een positief effect hebben op de aantrekkingskracht van het gebied. Scholen moeten de stedelijke vernieuwing aangrijpen om hun positie te versterken en te transformeren naar de nieuwe situatie. Nieuwbouw moet gezien worden als een transformatie naar een andere school in een nieuwe context.

3. Scholen gaan actief participeren in de stedelijke vernieuwing

Scholen hebben inzicht in de plannen voor de stedelijke vernieuwing nodig, evenals de kennis over de

herkomst van hun huidige en nieuwe leerlingen. Zij willen weten wanneer de woningen gesloopt worden waar hun leerlingen wonen. Anderszijds moet er vanuit de Stedelijke Vernieuwing ook duidelijkheid gegeven worden over de sociaalfysieke ontwikkeling in de vernieuwende wijk. Wat voor mensen komen er wonen, wat is hun sociaal-economische status, wat voor type scholen zijn gewenst? Schoolbesturen moeten vanaf het begin af aan aangehaakt zijn bij de stedelijke vernieuwingsplannen zijn en inspelen op de nieuwe bewoners. Scholen kunnen daarin faciliterend optreden, door bijvoorbeeld vergaderingen met corporaties en (toekomstige) bewoners in de school te houden. Het onderwijsconcept als Montessori (bij een aantal controlescholen) lijkt de school aantrekkelijker te maken bij hoger opgeleide ouders, die de school gemengder kunnen maken. Deze scholen hebben namelijk niet te maken met een relatief hoog aantal tijdelijke leerlingen. De overigen scholen zouden ook een passend en aantrekkelijk aanbod voor hoog opgeleide ouders moeten bieden.

4. Stel integraal huisvestingsplan op

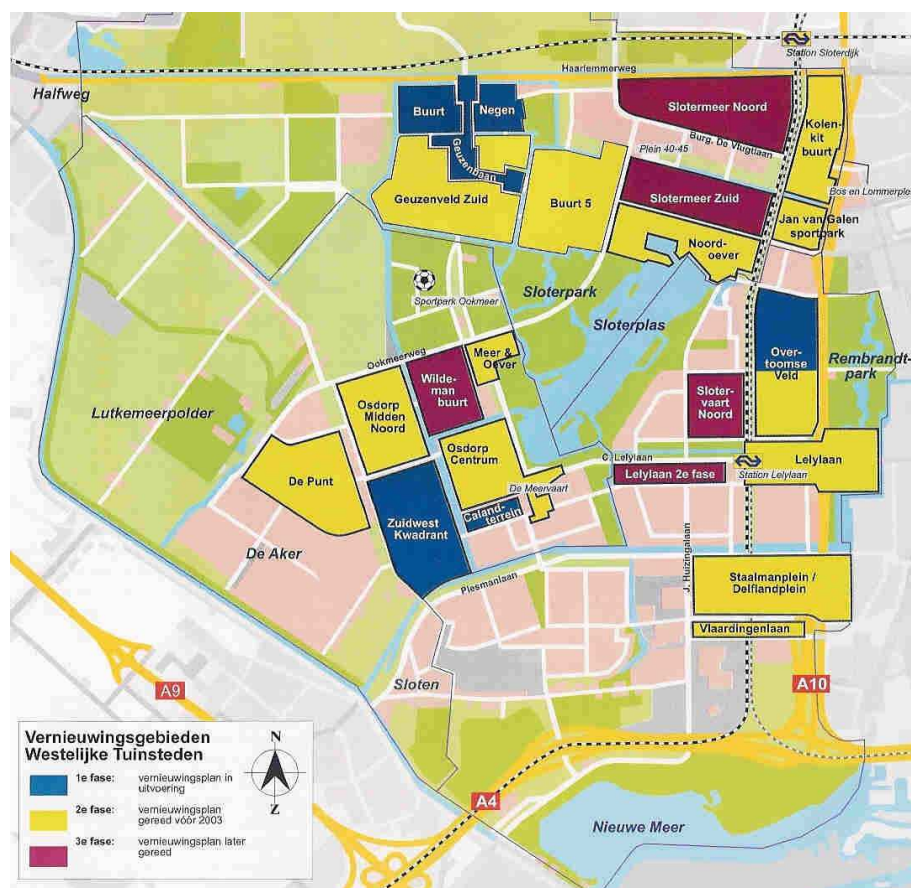
In zijn algemeenheid daalt de basisgeneratie in Nieuw West. Dit betekent op termijn minder kinderen en dus ook minder schoollokalen. In de nieuwbouwplannen van scholen lijkt hier onvoldoende rekening mee te worden gehouden. Het verdient aanbeveling om een integraal huisvestingsplan op te stellen en zo inzichtelijk te maken hoe scholen zich de komende 30 jaar ontwikkelen. Het nieuw gevormde stadsdeel Nieuw-West en de schoolbesturen zijn hiervoor de eerst aangewezen partijen.

3 Bevindingen

3.1 Effecten op de bevolking in Nieuw-West

3.1.1 Omvang en fasen van vernieuwing Nieuw-West

De stedelijke vernieuwingoperatie in Nieuw-West is groot en langdurig³. Uit afbeelding 1.1 blijkt dat bijna heel Nieuw West in deze operatie betrokken wordt.

Afbeelding 1.1 Vernieuwingsgebieden Westelijke Tuinsteden

Fasering deelgebieden

De in 1.1 genoemde fasering dateert uit 2001. Elk gebied bevat meerdere deelgebieden, waarin deelbouwplannen worden gemaakt met een onderlinge fasering. In zijn algemeenheid is het de bedoeling om eerst te bouwen, dan de bewoners te laten verhuizen en vervolgens woningen af te breken. In de praktijk is deze volgorde niet altijd haalbaar, onder ander door ontbreken van voldoende

³ Doelen en ingrepen van de stedelijke vernieuwing zijn beschreven in het rapport *Richting Parkstad 2015* (2000) en herziening *Richting Parkstad* (2007), uitgegeven door gemeente Amsterdam en corporaties.

grote bouwlocaties en de tijd die voor herhuisvesting benodigd is. Door deze en andere oorzaken duurt de operatie langer dan voorzien. Het oorspronkelijke hierboven genoemde tijdsplan is niet gehaald.

Fasen stedelijke vernieuwing voor de bewoners

Ook de stedelijke vernieuwing zelf is te onderscheiden in fasen. De drie fasen voor de bewoners zijn:

- A. aangekondigde stedelijke vernieuwing, de zg. peildatum wordt afgegeven, bewoners worden stadsvernieuwingurgent, herhuisvestingsfase;
- B. de stedelijke vernieuwing in uitvoering: sloop-bouwfase;
- C. de stedelijke vernieuwing is afgerond: inhuifase.

In bijlage 5 is een nadere beschrijving van de fasen beschreven.

Effecten van fasen vernieuwing

In zijn algemeenheid betekent de stedelijke vernieuwing voor de bewoners een periode van 'onrust' en 'reuring'. Het gaat immers over de eigen woonplek en alles wat daar aan verbonden is. In de stedelijke vernieuwing wordt gesproken over de fysieke, de economische en de sociale pijler en ook daaruit blijkt dat het ingrijpend is op alle niveaus van het maatschappelijk leven. De onrust en mutaties bereiken ook het basisonderwijs.

Vertraging als gevolg van de crisis

De huidige economische crisis heeft geleid tot een forse terugval in de vraag naar woningen en commercieel vastgoed. Dat betekent dat op het gebied van zowel herstructurering (sloop/nieuwbouw) van bestaande wijken als bij uitbreidingsniewbouw, belangrijke woningbouwprojecten dreigen stil te vallen. Dus ook projecten voor de stedelijke vernieuwing en wijkaanpak lopen vertraging op. Met als gevolg dat de buurten langer 'onder de hamer' zijn, er meer mensen in tijdelijke woningen verblijven en die periode langer duurt. Kortom de 'onrustige' situatie duurt langer en er is meer onzekerheid.

3.1.2 Kenmerken bevolking Nieuw-West

Het inwonersaantal van Nieuw-West is sinds 2000 met bijna 10.000 personen gegroeid naar 139.000 inwoners in 2008. Bijna 20 procent van de bevolking van Amsterdam woont aan de westkant van de A10. In heel Amsterdam groeide het inwonersaantal met ruim 20.000, dus de helft van de groei komt voor rekening van Nieuw West (bron: Jaarboek Nieuw West 2009, Amsterdamse Federatie van Woningcorporaties).

Woontuur in Nieuw West

Het aantal mensen dat korter dan één jaar op hetzelfde adres woont, is in Nieuw West relatief hoger dan in andere stadsdelen. In de periode 2001 – 2008 is dit percentage toegenomen. Tegelijkertijd zien we dat in dezelfde periode mensen langer op één adres zijn blijven wonen (toename gemiddelde woontuur).

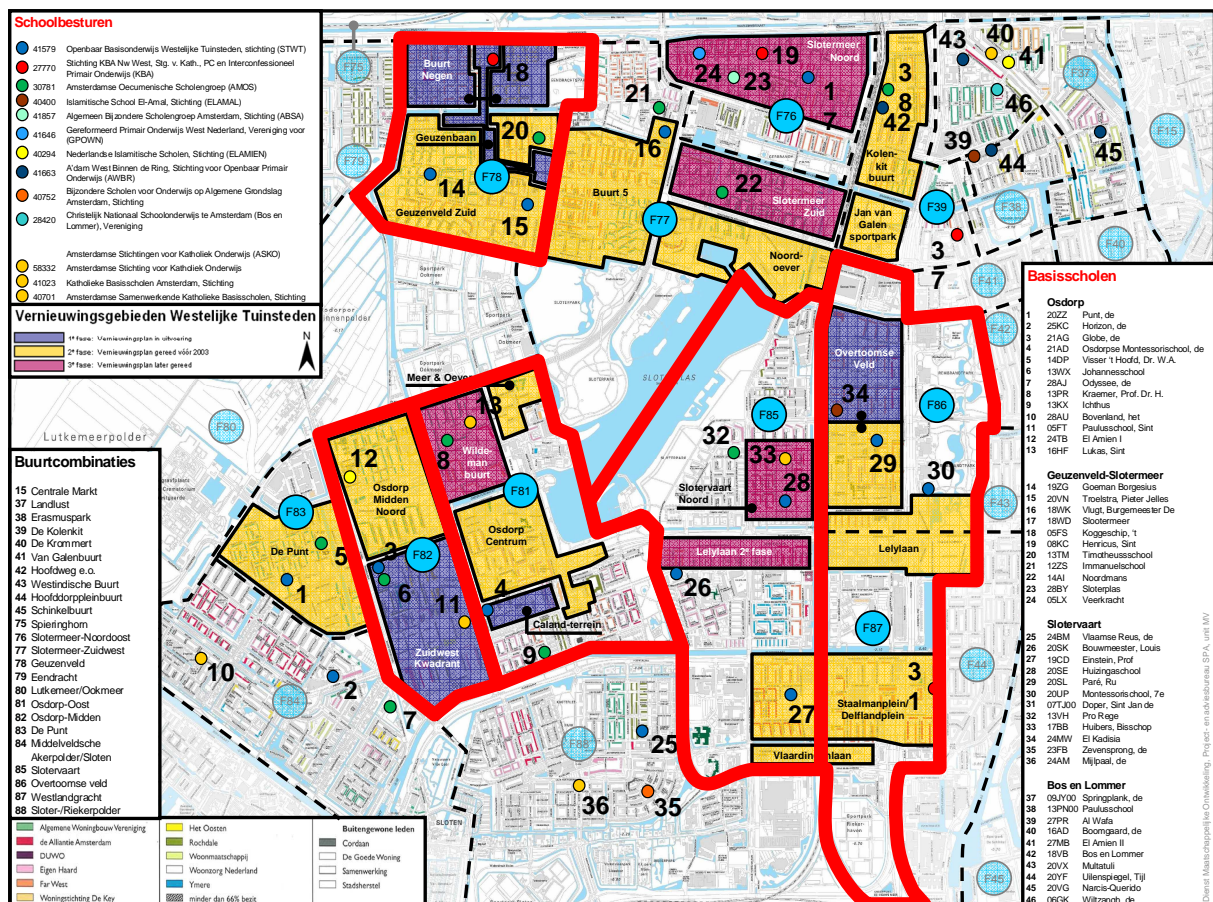
Toekomstige bevolking: prognose tot 2030

De totale bevolking van Nieuw West neemt nauwelijks toe tot 2030: van 132.974 inwoners in 2009 naar 137.689 in 2030. Niet in alle buurten neemt het inwonersaantal toe. De buurten met een hoge dynamiek komen aan de orde in de volgende paragraaf.

3.1.3 Buurten met een hoge dynamiek

De volgende buurtcombinaties laten een hoge dynamiek zien op basis van cijfers voor vestiging en vertrek (zie bijlage 4):

- F78: Geuzenveld
- F 81: Osdorp Oost
- F 82: Osdorp Midden
- F 85: Slotervaart
- F 86: Overtoomse Veld
- F 87: Westlandgracht

Afbeelding 1.2: Buurtcombinaties met een relatief hoge dynamiek

Voor deze zes buurten kijken we naar de planning van de stedelijke vernieuwing, de dynamiek op basis van vestiging en vertrek (cijfers voor de periode 2004-2008) en de ontwikkeling van het

zogenaamde cijfer dat de Sociaal Economische Status (SES) aangeeft, een indicatie voor hoe een buurt zich in sociaal economisch opzicht ontwikkelt. Het SES-cijfer is een gecombineerd cijfer van inkomen, percentage koopwoningen in de buurt, waarde van de woningen, percentage werkloosheid en bijstand. Het cijfer geeft de status van de buurt aan ten opzichte van het Amsterdamse gemiddelde en haar ontwikkeling in de tijd.

Sociaal Economische Status (SES)

Eén van de veronderstellingen in stedelijke vernieuwingsbuurten is dat sociaal-economisch sterkeren als eerste de buurt verlaten als zij een peildatum krijgen. De buurt zou dan in sociaal-economisch opzicht achteruit gaan. De ontwikkeling van het zogenaamde SES-cijfer

In dit onderzoek gebruiken wij de SES van 2007 ten opzichte van die van 2001. In 2007 zijn in de meeste buurten de vernieuwingen gestart.

Bekijken we de verschillende fasering, dan zou een mogelijke aanname kunnen zijn:

- Fase 1: aangekondigde stedelijke vernieuwing: geen opvallende ontwikkeling van de SES;
- Fase 2: stedelijke vernieuwing in uitvoering (sloop + nieuwbouw): tijdens sloop verlaten sociaal-economisch sterkeren als eerste de wijk, de SES daalt.
- Fase 3: stedelijke vernieuwing is afgerond: mensen keren weer terug, hoger percentage dure huurwoningen en koopwoningen ten opzichte van voor de vernieuwing, dus hogere SES.

Gebiedsbeheerder Lo Woudstra van Far West en de buurtcoördinatoren Carlos Ferreira da Silva en Ep Hollander (beiden De Key) van de Delflandpleinbuurt beamen dat sociaal sterkere bewoners als eerste de buurt verlaten. Zij hebben de draagkracht om zelf op zoek te gaan naar een nieuwe woning, of hebben een sterk sociaal netwerk om ze hierbij te begeleiden. Bij de bewoners die achterblijven constateert Woudstra “minder gevoel van eigenaarschap”. Net als de tijdelijke bewoners die in leegstaande panden worden geplaatst, dit zijn voornamelijk studenten, heeft deze groep minder binding en verantwoordelijkheidsgevoel voor de buurt.

De SES-cijfers voor de onderzochte buurtcombinaties zijn te vinden in bijlage 3.

3.1.3.1 Buurtcombinatie Geuzenveld

Dynamiek in de buurt

Bekijken we de vestiging en vertrekcijfers voor de periode 2004 – 2008 (tabel in bijlage), dan zien we dat in buurtcombinatie Geuzenveld de vestiging met bijna 84 procent is toegenomen (ten opzichte van een toename in heel Nieuw-West van 34 procent). Ook het vertrek ligt hoger dan in Nieuw-West (45 procent ten opzichte van 27 procent in Nieuw-West). De dynamiek in Geuzenveld is groot.

Sociaal economische status

Geuzenveld is één van de buurten waarvan de SES het sterkst gestegen is. De nieuwbouw in Geuzenveld is gedeeltelijk opgeleverd. Dit heeft gezorgd voor een hogere WOZ-waarde en trekt kapitaal krachtigeren met een hoger inkomen naar de wijk, er is minder werkloosheid en bijstand. Naar verwachting zet deze trend zich door. De SES-waarde van Geuzenveld ontwikkelt zich als enige buurt van de onderzoeksbuurten in Nieuw-West nagenoeg gelijk aan de SES van Amsterdam.

Vernieuwingsgebieden in Geuzenveld

In Geuzenbaan is vanaf 2000 gestart met de vernieuwing. In 2009 vindt er vernieuwing van het Lambertus Zijlplein plaats. Dit is het laatste project binnen Geuzenbaan. Geuzenveld Zuid is vanaf 2006 vernieuwd. In 2010 staan Bakemabuurt en de Van Tijenbuurt in de planning. De Bakemabuurt loopt door tot 2011. In 2012 is de Dudokbuurt (Geuzenveld Zuid) aan de beurt. Zie de peildata van de woningen in bijlage 4.

Bevolkingsprognose 2015- 2020

Volgens de bevolkingsprognose zal de bevolking in Geuzenveld in 2015 stabiel blijven ten opzichte van 2009, in 2020 zal de bevolking met 4% toenemen ten opzichte van 2015. Het aantal kinderen in de leeftijd 4-12 jaar is in 2020 iets toegenomen, maar niet veel gewijzigd ten opzichte van de situatie vóór de start van de vernieuwingen. In 2009 wonen er 1704 kinderen van 4-12 jaar in Geuzenveld. In 2020 zijn dit er 1801. Echter, het aantal kinderen in de buurt daalt vooral tussen 2008 en 2009. In 2008 wonen er nog 1844 kinderen in de wijk.

3.1.3.2 Buurtcombinaties Osdorp-Oost en Osdorp Midden

Vernieuwingsgebieden

In het Zuidwest kwadrant, Osdorp Midden, is in 2002 gestart met de stedelijke vernieuwing. In 2010 wordt er in deze buurt nog altijd gewerkt aan een aantal kleinere projecten. De overige projecten in Osdorp Midden Noord moeten nog starten. De vernieuwing in de Reimerswaalbuurt is in 2006 gestart en in 2010 nog volop in ontwikkeling.

In Osdorp Oost wordt er in 2010 gewerkt in de Wildemanbuurt en in Osdorp Centrum. De bouw op het Calandterrein is afgerond (start: 2003). De vernieuwing in Osdorp Oost loopt volgens de planning door tot na 2020.

Dynamiek in de buurt

Osdorp Oost laat een relatief lagere vestiging zien in 2008 ten opzichte van 2004 en een iets hoger dan gemiddeld vertrek.

De vestiging in Osdorp Midden is relatief hoog, het vertrek relatief laag.

Het aandeel gezinnen met kinderen in Osdorp Oost (ten opzichte van de buurt als totaal) is stabiel te noemen: van 20,82% in 2000 naar 22% in 2009. Het aandeel gezinnen met kinderen in Osdorp-Midden daalt licht van 35,3 % in 2000 naar 31,6% in 2009.

Sociaal economische status

De stedelijke vernieuwing in Osdorp-Oost is nog volop in uitvoering. In een deel van het gebied moet de vernieuwing nog starten. De SES is hierdoor logischerwijs relatief weinig gestegen (ten opzichte van het Amsterdamse gemiddelde) en ligt onder het gemiddelde van de onderzoeksbuurten.

Osdorp-Midden is voor de helft vrijwel geheel opgeleverd (Zuidwest kwadrant), de andere helft is nog in uitvoering. De SES laat al wel een stijging zien. Voor het opgeleverde deel geldt, dat dit heeft gezorgd voor een hogere WOZ-waarde en kapitaal krachtigeren naar de wijk trekt, minder werkloosheid etc. Naar verwachting zal deze trend zich doorzetten.

Prognose 2015 – 2020

Volgens de bevolkingsprognose zal de bevolking in Osdorp Oost nagenoeg stabiel blijven.

De totale bevolking van Osdorp Midden stijgt in 2015 met 12% ten opzichte van 2009.

In Osdorp Oost neemt het aantal kinderen in de leeftijd 4-12 jaar in 2020 af ten opzichte van 2008. Naar verwachting blijft de situatie tot 2011 relatief stabiel. In 2011 daalt de hoeveelheid kinderen van 1123 in 2008 naar 1024. In 2020 is het aantal kinderen in de wijk nagenoeg gelijk (1026).

In Osdorp Midden neemt het aantal kinderen in de buurt juist toe. Vooral in 2009-2010 stijgt het aantal van 1380 in 2008 naar 1491 in 2010. In 2020 is dit weer iets gedaald naar 1415.

3.1.3.3 Buurtcombinaties Slotervaart, Overtoomse veld en Westlandgracht

Vernieuwingsgebieden

In Slotervaart concentreert de stedelijke vernieuwing zich vooral rond de Staalmanplein/Delflandpleinbuurt, die is gestart in 2004. De vernieuwingen in deze buurt duren naar verwachting zeker nog tien jaar. Voor het Delflandplein Zuidblok (288 woningen) is peildatum juli 2007 afgegeven. Daarnaast concentreert de vernieuwing zich ook in Overtoomse veld. Deze is in 2000 begonnen met Huize Patrimonium. In 2004 – 2007 is Overtoomse Veld Noord gedeeltelijk vernieuwd. De Lelylaanzone in de Westlandgrachtbuurt is sinds 2007 aan vernieuwing onderhevig. Dit loopt door tot 2008 en opnieuw in 2010 – 2012.

Dynamiek in de buurten

Slotervaart laat een iets hoger percentage vestiging in 2008 ten opzichte van vier jaar eerder zien (37 procent) ten opzichte van het gemiddelde van Nieuw-West (34 procent). Het vertrek ligt hoger met een percentage van bijna 41 procent ten opzichte van 27 procent in Nieuw-West. Beide percentages liggen boven het gemiddelde. Er is dus sprake van een grote dynamiek in de buurt.

Het aandeel gezinnen met kinderen in Slotervaart is licht toegenomen, van 28 procent naar 31 procent in 2009.

De dynamiek in Overtoomse Veld is vooral toe te schrijven aan het percentage vertrek, dat met 29 procent iets boven het gemiddelde voor Nieuw West ligt (bijna 27 procent). Het percentage vestiging ligt lager dan het gemiddelde (27 procent ten opzichte van 34 procent Nieuw West). De dynamiek is dus vooral toe te schrijven aan het vertrek uit de buurt in 2004-2008.

Het aandeel gezinnen met kinderen in Overtoomse Veld is nagenoeg stabiel gebleven, van 32 procent naar 33,2 procent in 2009.

De dynamiek in de Westlandgrachtbuurt is vooral toe te schrijven aan percentage vestiging, dat met bijna 46 procent hoog is ten opzichte van het gemiddelde van Nieuw West (34 procent). Het vertrekpercentage ligt met 24,5 procent iets onder het gemiddelde van bijna 27 procent.

Het aandeel gezinnen met kinderen in de Westlandgrachtbuurt is gedaald in 2009 ten opzichte van 2000, van 23,4 procent naar 18,3 procent in 2009.

Sociaal economische status

De stedelijke vernieuwing in Slotervaart is nog volop in uitvoering. In een deel van het gebied moet de vernieuwing nog starten. De SES is hierdoor logischerwijs relatief weinig gestegen (ten opzichte van het Amsterdamse gemiddelde) en ligt onder het gemiddelde van de onderzoeksbuurten.

Overtoomse Veld is één van de buurten waarvan de SES sterker is gestegen, maar ook daar minder de stijging in gemiddeld Amsterdam. De nieuwbouw is gedeeltelijk opgeleverd. Dit heeft gezorgd voor een hogere WOZ-waarde en trekt kapitaal krachtigeren met een hoger inkomen naar de wijk, minder werkloosheid etc.

Westlandgracht is nog volop in uitvoering. In een deel van het gebied moet de vernieuwing nog starten. De SES is hierdoor logischerwijs relatief weinig gestegen (ten opzichte van het Amsterdamse gemiddelde) en ligt onder het gemiddelde van de onderzoeksbuurten.

Prognose

De bevolking van Slotervaart blijft stabiel in de periode tot 2030. Het aantal kinderen neemt in de komende 10 jaar geleidelijk af. In 2009 wonen er 1862 kinderen in de leeftijd 4-12 jaar in de buurt, in 2020 is dit aantal gedaald naar 1704.

De bevolkingsprognose voor Overtoomse Veld laat zien dat er nog een forse bevolkingstoename zit aan te komen, met name op de lange termijn. In 2015 zal de bevolking met 5 procent zijn gestegen ten opzichte van 2009, in 2020 met 10 procent ten opzichte van 2009. De stijging in 2030 zal volgens de prognose maar liefst 47% ten opzichte van 2009 zijn. In Overtoomse Veld vindt er een stijging plaats van het aantal kinderen in de leeftijd 4-12 jaar. In 2009 wonen er 1248 kinderen in de buurt, in 2020 zijn dit er 1412. Tussen 2009 en 2010, en 2011-2020 zijn twee pieken waarin het aantal kinderen stijgt (met 8% en 9%).

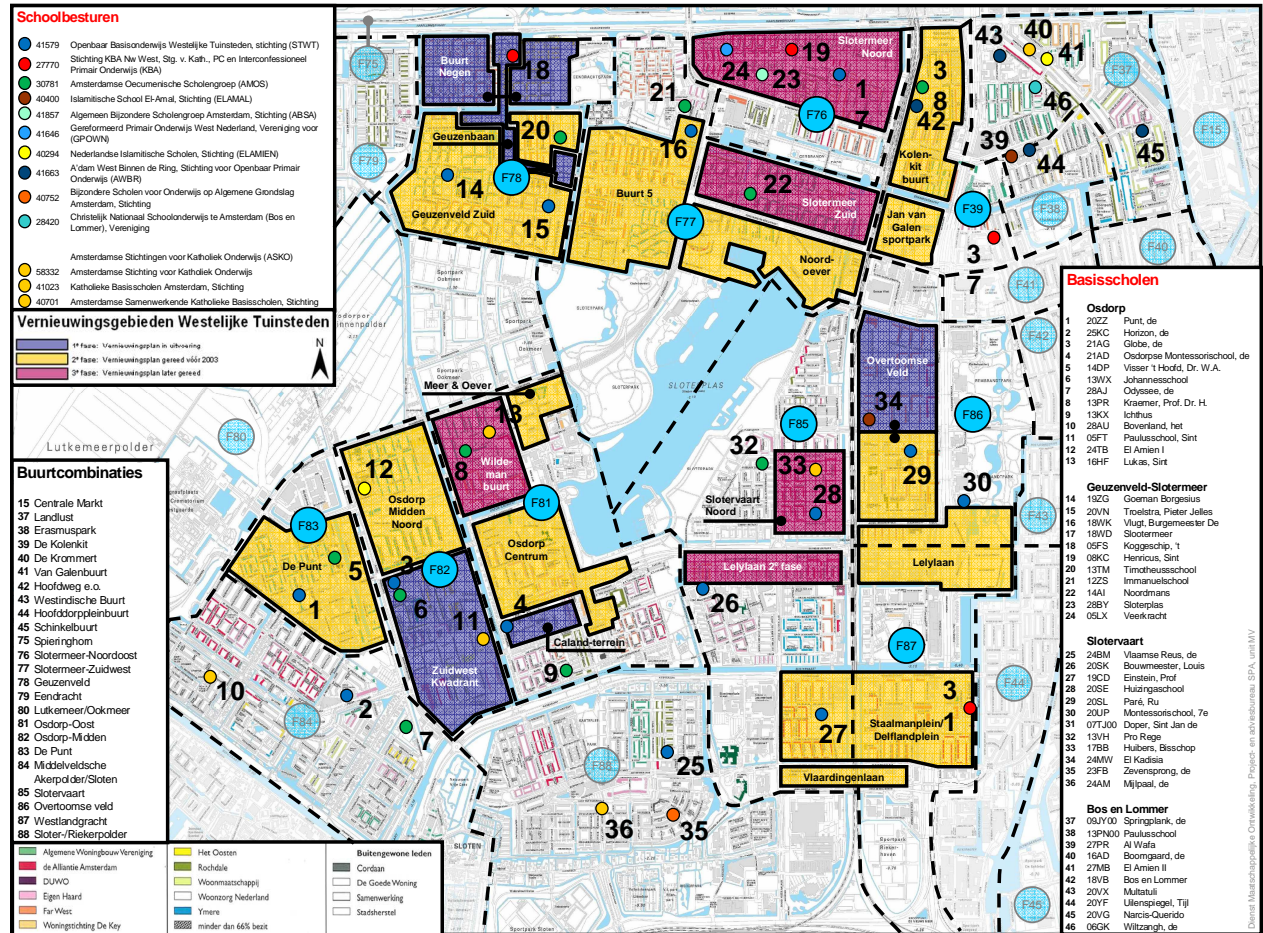
In de Westlandgrachtbuurt is de forse verandering van de bevolking ook in de bevolkingsprognose zichtbaar: in 2015 zal de bevolking met 42 % zijn gestegen ten opzichte van 2009, in 2020 zal de bevolking met 79% zijn gestegen ten opzichte van 2009. Het aantal kinderen stijgt geleidelijk in de periode 2009-2020. In 2020 wonen er 481 kinderen in buurt, ten opzichte van de 282 kinderen in 2009, een stijging van ruim 56%.

3.1.4 Conclusies

- De stedelijke vernieuwing gaat nog door tot minimaal 2025.
- Sinds de start van de vernieuwing in 2000 is de bevolking toegenomen.
- Naar verwachting blijft de bevolking tot 2030 in absolute aantallen stabiel.
- Het aantal kinderen neemt af.
- De dynamiek die ontstaat door de vernieuwingen wordt ook gesignaleerd door de twee case study scholen.
- Sociaal sterkere bewoners verlaten als eerste de buurt, de groep bewoners die achterblijft, heeft minder binding en verantwoordelijkheidsgevoel voor de buurt.
- Door de crisis wordt het tempo van realisering van nieuwbouw vertraagd en duurt de interim periode van 'een buurt in verbouwing' langer. Dus een langere periode met minder 'vaste' bewoners, en minder leerlingen. Voor alle betrokkenen een langere periode van onzekerheid.
- In de buurten waarin al woningen zijn opgeleverd na de stedelijke vernieuwing is de sociaal economische status (SES) relatief het meest gestegen. In buurten waarin de stedelijke vernieuwing nog in ontwikkeling is of nog moet starten is de SES relatief het minst omhoog gegaan. In geen van de buurten daalt de SES, maar het blijft in bijna alle gevallen achter bij de gemiddelde stijging in Amsterdam. Soms blijft het fors achter.

3.2 Effecten op de basisscholen in Nieuw-West

3.2.1 Scholen en vernieuwingsgebieden

Afbeelding 1.3 Scholen, vernieuwingsgebieden, buurtcombinaties en corporatiebezit in Nieuw-West

In Nieuw-West staan 25 van de 35 basisscholen in een vernieuwingsgebied.

3.2.2 Stedelijke vernieuwing en schoolwisselingen

Een hoog aantal tijdelijke leerlingen is een indicatie voor veel reuring en dynamiek op een basisschool. Die zou mogelijk een effect van de stedelijke vernieuwing kunnen zijn. Uit onderzoek van de Inspectie in Rotterdam (Hoogvliet) blijken kinderen die vaak van school wisselen slechter scores op hun Cito-toets vergeleken met kinderen die minder vaak van school wisselen. Uit intern onderzoek (DMO) blijkt ook in Amsterdam dat leerlingen die wisselen slechter scores op de Cito.

In dit hoofdstuk zoomen wij in op de scholen in Nieuw-West die te maken hebben met een relatief hoog aandeel tijdelijke leerlingen. De voedingsgebieden, de herkomstbuurt van de kinderen op school, worden in kaart gebracht, evenals de ontwikkelingen op de school zelf tussen de jaren 2004 en 2008. De ontwikkelingen en de dynamiek van scholen en buurten in Amsterdam Nieuw-West zijn uniek. Daarom is het gebruiken van een referentiekader elders in de stad minder relevant en is er gekozen voor een vergelijking ten opzichte van de situatie vóór de start van de vernieuwingen, namelijk het jaar 2000, voor zover deze gegevens voorhanden zijn.

Leerlingen die vaak van school wisselen blijken gemiddeld lager te scoren op de Cito eindtoets dan leerlingen die dit niet doen⁴.

Het onderwijs heeft primair te maken met de kinderen, hun ouders en de keuze voor een bepaalde school. Verhuizen naar een andere buurt kan tot gevolg hebben dat de oude school wordt verlaten en een nieuwe wordt gekozen. In die zin leiden buurten met veel verhuizingen en korte woonduur tot meer tijdelijke leerlingen.

Om inzicht te krijgen in de problematiek hebben wij met twee basisschooldirecteuren gesproken, Jan van Aert van St. Jan de Doper en Lilian Ponse – de Vries van basisschool Goeman Borgesius.

Basisschool St. Jan de Doper, Slotervaart (gesprek met Jan van Aert)

“Een school in een vernieuwingsgebied heeft het zwaar”. Enerzijds trekken er veel bewoners weg. Hierdoor blijft een relatief sociaal armere groep in de buurt achter. Anderzijds komen er tijdens de vernieuwing veel passanten in de buurt. “Mensen die niet gebonden zijn aan de wijk en hun toekomst niet in de buurt zien”, zoals studenten of onderwijzers in tijdelijke woningen. Maar ook bewoners die tijdelijk in een wisselwoning worden geplaatst. “Het zorgen voor elkaar wordt hierdoor minder en je hebt als school veel te maken met fragiele netwerken, mensen voelen minder affiniteit met elkaar.”

De vernieuwingen werken volgens schooldirecteur Jan van Aert ook stigmatiserend voor de buurt: door de vertragingen van de vernieuwingen is er verval van de wijk. Jan van Aert signaleert dat kinderen uit instabiele gezinnen en uit het vernieuwingsgebied het moeilijk hebben. Zij hebben door de onrust in wijk en thuis meer aandacht nodig op school. De basisschool is tijdens de vernieuwing “het stabiele punt in de wijk”. Maar hier is wel capaciteit voor nodig.

Basisschool Goeman Borgesius, Geuzenveld-Slotermeer (gesprek met Lilian Ponse – de Vries)

“De beleidsplannen voorzien niet in de tijdelijke situatie die ontstaat in een vernieuwingsgebied. Als school zijn de vernieuwingen een periode waarin je moet vechten om je hoofd boven water te houden. Ouders van kinderen op school kunnen de kosten voor de overblijf/tussenschoolse opvang vaak niet betalen. Daarom is de plaatsing in een tijdelijke woning of wisselwoning in een andere buurt soms al reden om een andere school te kiezen.” De Goeman Borgesius heeft haar kwaliteit de laatste jaren sterk verbeterd. Vooral ook door investeringen in de kwaliteit van het lerarenteam. De afname van leerlingen heeft consequenties voor de formatie van docenten. Voor een school als de Goeman zal het verlies van formatie zwaar zijn. “Alle investeringen in de leraren gaan op deze manier verloren.”

Schooldirecteur Lilian de Vries noemt de Goeman Borgesiusschool “een echte buurtschool”. Met de verandering in de buurt zal daarom ook de school mee moeten groeien. Er komt met de nieuwbouw immers een ander type bewoner terug in de wijk. “Wij moeten een slag slaan om aansluiting te vinden bij de nieuwe ouders en kinderen in de wijk.”

3.2.3 Scholen met een relatief hoog aandeel tijdelijke leerlingen

Het begrip ‘Tijdelijke leerlingen’ wordt in dit onderzoek beschreven als: leerlingen die na groep 3 instromen op de basisschool, leerlingen die voor groep 8 uitstromen op de basisschool of leerlingen die zowel laat instromen als voortijdig weer uitstromen.

⁴ Dit blijkt uit onderzoek van de Inspectie in Hoogvliet, Rotterdam; *Hoogvliet halverwege, maart 2008*

Dienst Onderzoek en Statistiek heeft in opdracht van Koers Nieuw West een kwantitatief onderzoek uitgevoerd naar de tijdelijkheid op basisscholen in Nieuw-West, *Tijdelijke leerlingen basisscholen Nieuw West, januari 2010*. Daaruit bleek dat op scholen in Geuzenveld Slotermeer gemiddeld 45% van de leerlingen niet regulier in en/of uitstroomt. In Osdorp en Slotervaart ligt dit gemiddelde met 42% en 39% lager.

In dit hoofdstuk besteden wij extra aandacht aan de scholen die een bovengemiddeld aandeel 'tijdelijke' kinderen op school hebben, dat wil zeggen: scholen met meer dan vijf procent boven het gemiddelde aantal 'tijdelijke leerlingen' in het stadsdeel. Het gaat dan in totaal om 12 scholen

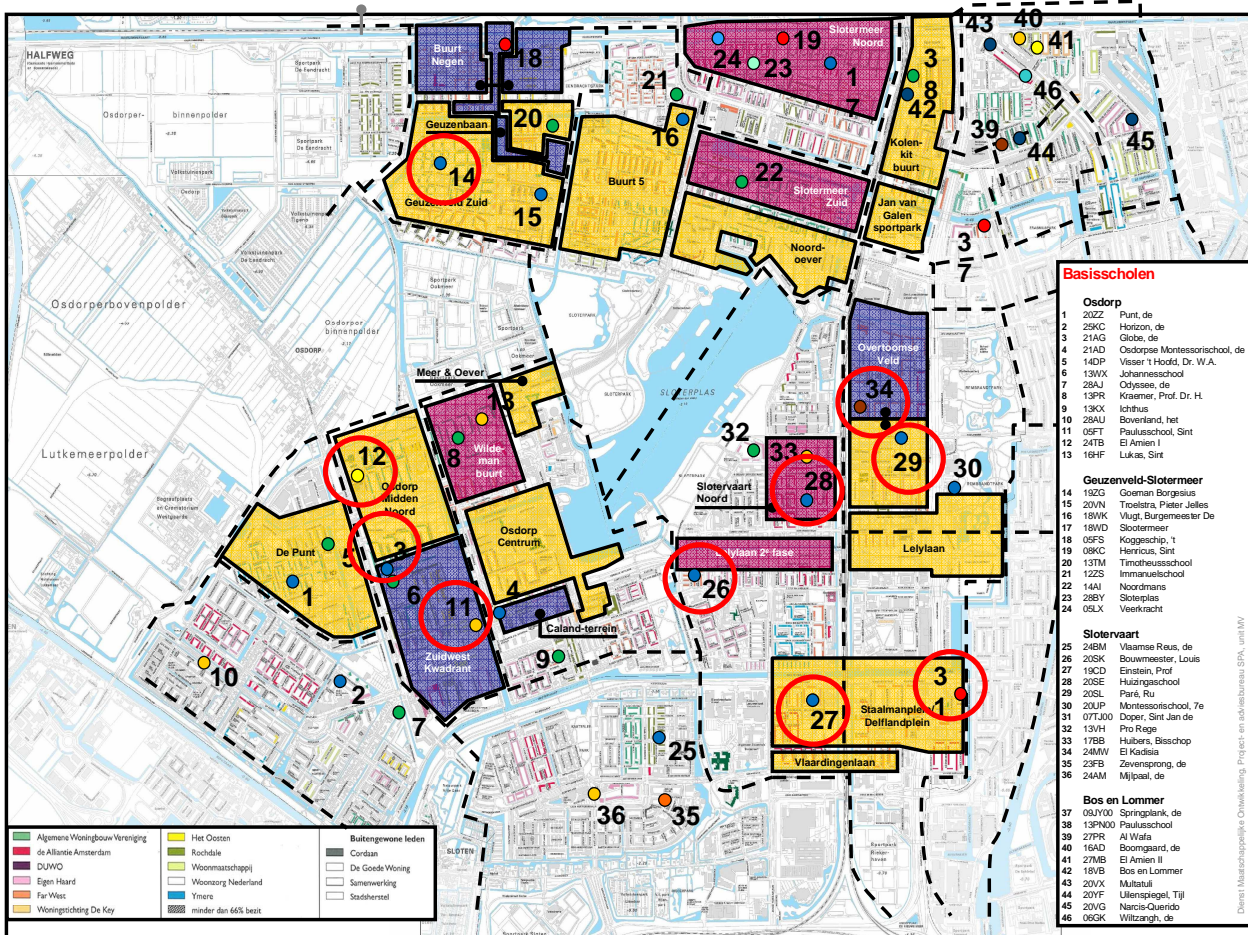
In de komende paragrafen zoomen we in op de ontwikkelingen op en rondom deze scholen. Twee scholen die hoog scoren blijven hierbij buiten beschouwing. Gereformeerde basisschool de Veerkracht is een unieke school, omdat de school leerlingen trekt uit alle stadsdelen en zelfs van buiten Amsterdam. Het is geen buurtschool. Daarom blijft deze verder buiten beschouwing. Ook de pas in 2006 geopende Sloterplasschool wordt niet onderzocht. Over school en ontwikkelingen in de buurt was nog weinig te zeggen en bovendien werd bekend dat deze zal worden opgeheven.

Dan resteren 10 scholen (zie tabel 3.1.).

Tabel 3.1 Percentage tijdelijke inschrijvingen op basisscholen met percentage van > 5% boven het gemiddelde per stadsdeel (2000-2009)

Voormalig Stadsdeel	Basisschool	% tijdelijke leerlingen	Cito 2010
Geuzenveld	OBS Goeman Borgesius	63	531,4
Osdorp	De Globe	58	532,7
	St. Paulusschool	51	537,3
	El Amien I	51	536,8
Slotervaart	El Kadisia	62	535,4
	Huizingaschool	57	529,5
	Louis Bouwmeesterschool	47	532
	St. Jan de Doperschool	46	529,7
	Prof. Einsteinschool	46	531,1
	Ru Pareschool	45	531,8

Bron: Dienst O+S, 2010

Afbeelding 1.4 Basisscholen met relatief veel tijdelijke leerlingen in Nieuw-West

We beschouwen de scholen per voormalig stadsdeel (leerlingontwikkeling 200-2009), voedingsgebied, formatie). Ook kijken we naar hoe de basisgeneratie (4-12-jarigen) zich heeft ontwikkeld sinds de start van de vernieuwing (2000) en hoe deze over de scholen is verdeeld. De meeste scholen trekken het grootste deel van de leerlingen uit het eigen gebied. Er zijn echter ook scholen die een groot aandeel van de leerlingen uit andere voedingsgebieden trekken. Voedingsgebieden die al dan niet aan vernieuwing onderhevig zijn. Zo ontstaat inzicht in het effect van de vernieuwing op de scholen en de mate waarin welke school 'last' zal krijgen van de veranderende buurtsamenstelling.. Een veranderende bevolkingssamenstelling zowel kwantitatief als kwalitatief als gevolg van de verhuisstromen zou ook terug te zien moeten zijn op de scholen.

3.2.3.1 Geuzenveld

In voormalig stadsdeel Geuzenveld staan 11 scholen:

School	Totaal aantal leerlingen 2010 1-10-2009 (2010)	% tijdelijke leerlingen (gemiddelde = 45)
Goeman Borgesius	266	63
P.J. Troelstra	666	41
Burgemeester De Vlugt	351	47
Slootermeer	337	40
't Koggeschip	596	40
St. Henricus	342	40
Immanuel	241	46
Timotheus	399	47
Noordmans	185	48
Sloterplas	26	63
Veerkracht	154	63

Bron: SISA 2010 (leerlingtelling), O+S 2010 (tijdelijke leerlingen)

De scholen met een relatief hoog aandeel tijdelijke leerlingen (meer dan 5 procent ten opzichte van het gemiddelde van Geuzenveld) worden nader beschouwd. Voor Geuzenveld is dit de Goeman Borgesiusschool. Basisschool Sloterplas (nieuwe school) en Veerkracht (regionale functie) blijven buiten beschouwing. Naast de school met relatief veel tijdelijke leerlingen hebben we de leerlingontwikkeling op twee zogenaamde controlescholen bekeken. Dit zijn scholen die geen relatief hoog aandeel tijdelijke leerlingen hebben, 't Koggeschip en P.J. Troelstra.

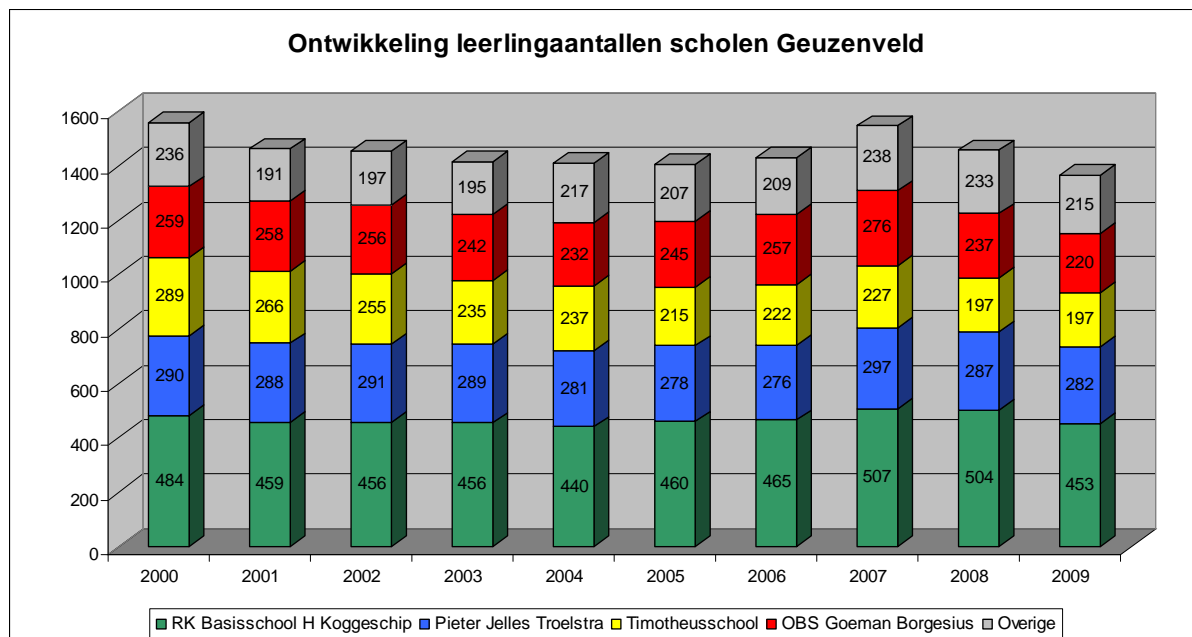
Ontwikkeling basisgeneratie (4-12 jaar)

Het aantal kinderen tussen de vier en twaalf jaar, de zogenaamde 'basisgeneratie' voor de basisschool, daalt in voedingsgebied Geuzenveld met 12,3 procent vanaf 2000. Niet alle scholen laten deze dalende trend zien.

De volgende grafiek toont de leerlingontwikkeling van het aantal leerlingen dat uit het voedingsgebied Geuzenveld komt en de scholen bezoekt. Dit kan afwijken van het totaal aantal leerlingen als de school ook een aandeel leerlingen uit andere buurtcombinaties heeft. De Goeman Borgesiusschool schommelt met haar leerlingaantal (daling tot 2004, daarna stijging tot 2007 en vervolgens weer een daling). De Timotheusschool laat een daling zien tot 2005 met een lichte stijging tot 2007 en een daling in 2008. 't Koggeschip heeft de daling van 2000 tot 2004 weten om te zetten in een stijging tot

2007. Daarna daalt het leerlingenaantal op de school weer. De P.J.Troelstra blijft redelijk stabiel rond de 290 leerlingen.

De basisgeneratie uit Geuzenveld (alle basisscholen) is als volgt over de scholen verdeeld:

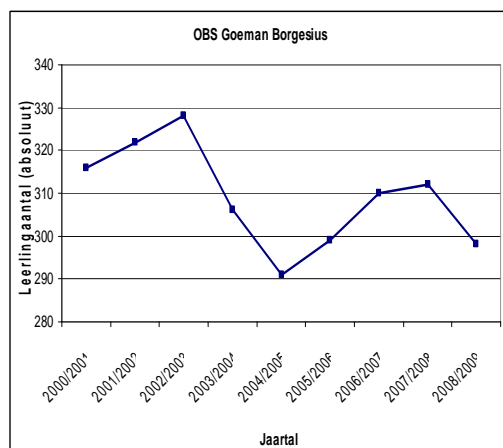
Bij de twee zogenaamde controlescholen, de scholen die geen hoog percentage tijdelijke leerlingen hebben, 't Koggeschip en Troelstra vindt een stijging van leerlingen plaats in 2000-2009. De overige scholen laten een daling zien.

Beschouwing per school met relatief veel tijdelijke leerlingen

OBS Goeman Borgesius

Denominatie: Openbaar

Schoolbestuur: Stichting Openbaar Onderwijs Westelijke Tuinsteden

Naam school	Formatie (in fte)		
	2007/2008	2008/2009	2009/2010
Goeman Borgesius	27,5	26,0	26,9

In de schooljaren 2002-2004 vindt er op de Goeman Borgesiuschool een jaarlijkse afname van leerlingen plaats. Dit aantal trekt vanaf het schooljaar 2005-2006 wel weer aan, maar de 330 leerlingen die de school in 2002-2003 had, worden nooit meer bereikt. In het schooljaar 2008-2009 vindt er voor het eerst weer een daling plaats. De toestroom van regulier instromende kinderen, 4 jarigen, is stabiel.

De fluctuaties in leerlingaantallen worden op de Goeman Borgesius versterkt doordat de school een functie heeft als basisschool voor kinderen uit het Blijf van mijn Lijfhuis. Volgens de directie van de school is het aantal kinderen uit deze groep per jaar verschillend, maar zijn er in de periode 2000 tot februari 2010 naar schatting 210 kinderen uit deze groep op school (geweest). Gemiddeld genomen zijn dit 21 kinderen per jaar.

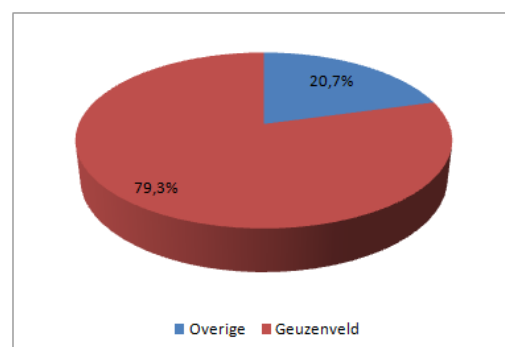
Er is in de laatste twee schooljaren een groei te zien van het aantal leerlingen met een leerlinggewicht. In het schooljaar 2008-2009 heeft bijna de helft van de schoolpopulatie, 137 kinderen, een gewicht van 1,20. Dit zijn er 23% meer dan in het schooljaar 2007-2008. Zorgleerlingen heeft de Goeman Borgesiuschool niet.

Ondanks de dynamiek van de leerlingaantallen en de leerlinggewichten zien we op de Goeman Borgesiuschool geen explosieve ontwikkelingen van de formatieplaatsen (fte) op school. De daling van de leerlingen tussen schooljaar 2008-2009 wordt wellicht gecompenseerd door de toename van het aantal leerlingen met een zwaarder gewicht. Bovendien telde in 36% niet mee in de Cito (Lwoo/Pro).

De Goeman Borgesius is jarenlang een zwakke school geweest naar het oordeel van de Onderwijsinspectie en doet mee aan de verbeteraanpak van de Kwaliteitsaanpak Basisonderwijs Amsterdam (KBA). In de afgelopen schooljaren heeft de school hard gewerkt aan de kwaliteit. De Goeman Borgesius is sinds december 2009 geen zwakke school meer. De Cito-score (driejaarsgemiddelde) van de Goeman Borgesius is in 2009 met 1,6 punt gestegen ten opzichte van 2007, maar is nog steeds laag (531,7) en in 2007-2009 weer lager dan in 2006-2008. (Voor de Cito zie bijlage 2).

Voedingsgebied

OBS Goeman Borgesius is een buurtschool. Dat is te zien aan het voedingsgebied, bijna 80% van de leerlingen komt uit de buurt rondom de school. Het voedingsgebied is in de afgelopen jaren nauwelijks veranderd. Ook in 2005 kwam een kleine 80% van de leerlingen uit de buurt rondom de school. Dit maakt de school kwetsbaar voor veranderingen en dynamiek in de wijk.

Voedingsgebied Goeman Borgesius 2009

Effecten van de vernieuwing op de scholen⁵

Vanaf 2005 zijn in Geuzenbaan woningen opgeleverd, dit lijkt de stijging van de basisgeneratie te veroorzaken. De drie genoemde scholen laten dezelfde trend zien.

De daling vanaf 2007 is mogelijk toe te schrijven aan de vernieuwing van Geuzenveld Zuid die gestart is in 2006.

3.2.3.2 Osdorp

In voormalig stadsdeel Osdorp staan 13 scholen:

School	Totaal aantal leerlingen 2010 1-10-2009 (2010)	% tijdelijke leerlingen (gemiddelde = 42)
OBS De Globe	285	58
St. Paulusschool	146	51
El Amien I	413	51
St. Lukasschool	231	44
Prof. Dr. H. Kraemerschool	250	42
Johannesschool	232	40
De Horizon	652	40
Dr. W.A. Visser 't Hooft	212	40
Het Bovenland	233	38
OBS De Punt	471	38
Osdorpse Montessorischool	273	38
Ichthus	289	33
De Odyssee	443	27

Bron: SISA 2010 (leerlingtelling), O+S 2010 (tijdelijke leerlingen)

De scholen met een relatief hoog aandeel tijdelijke leerlingen (meer dan 5 procent ten opzichte van het gemiddelde van Osdorp Geuzenveld) worden nader beschouwd. Dit zijn De Globe, St. Paulus en El Amien I.

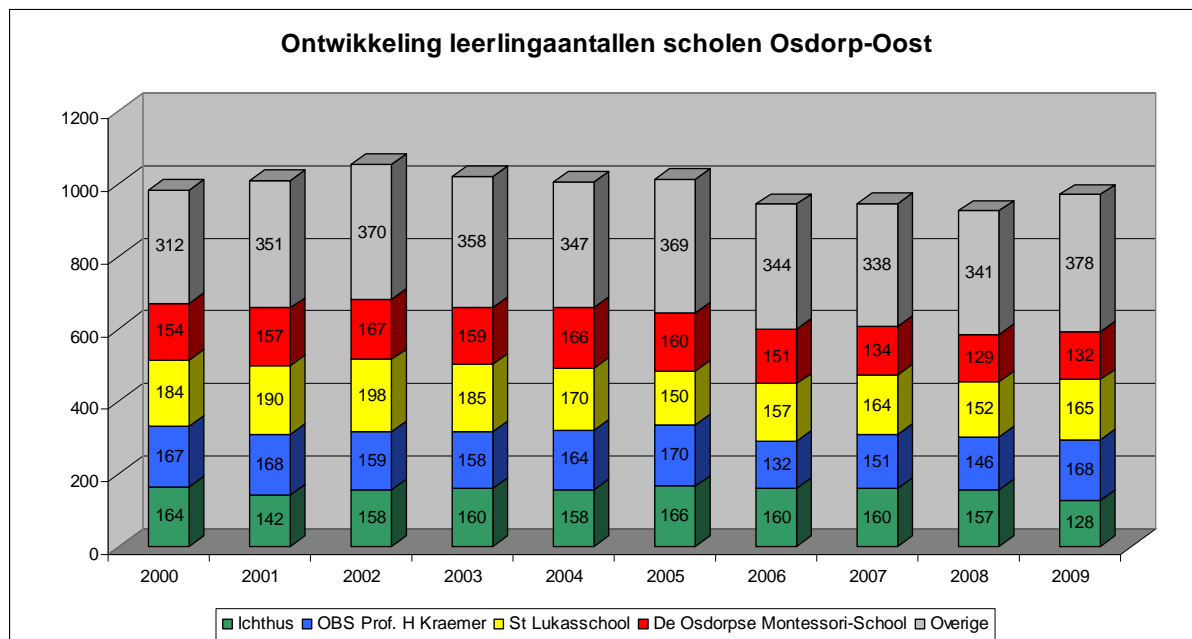
⁵ Hiervoor is gebruik gemaakt van de informatie die ons ter beschikking is gesteld van de Amsterdamse Federatie voor Woningcorporaties (Afwc).

Ontwikkeling basisgeneratie (4-12 jaar)

Het aantal 4-12-jarigen laat in Osdorp Oost een lichte stijging zien van 3,2% in 2005 ten opzichte van 2000, om vervolgens nagenoeg stabiel te blijven (-1,2%).

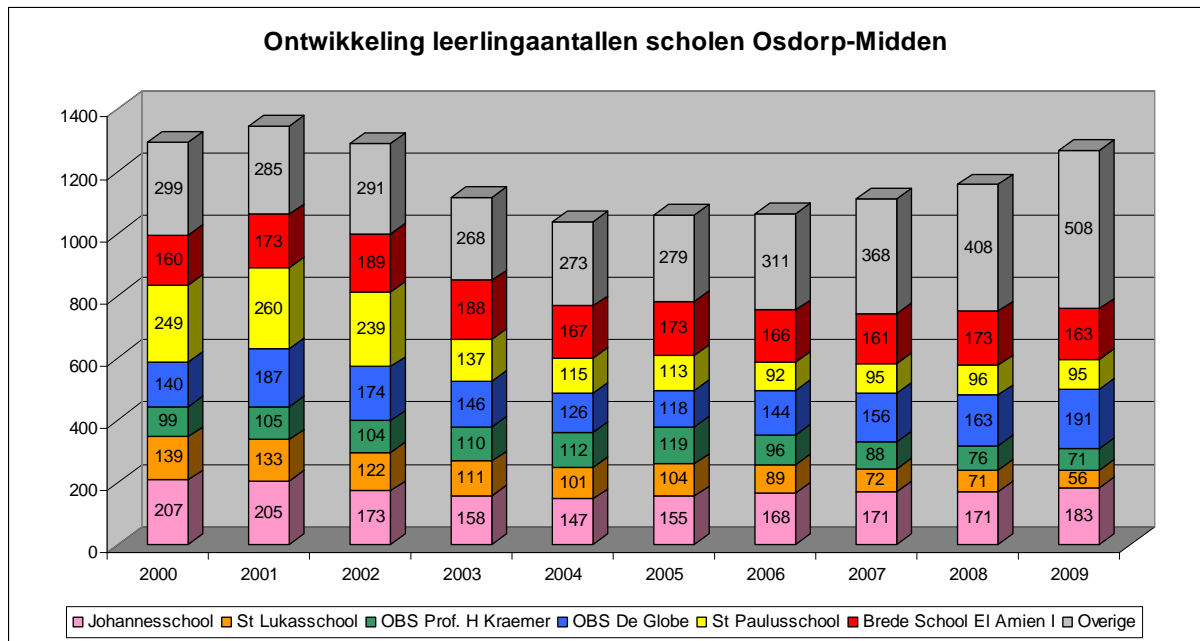
Osdorp-Oost vormt onder meer het voedingsgebied van de St. Paulusschool en De Globe. Daarnaast gaat een groot deel van de 4-12-jarigen naar de Ichthusschool, Prof. Kraemer, de Lukasschool en de Osdorpse Montessorischool. NB: De Globe zit met de Johanneschool in gebouw 'De Kikker'. De Johanneschool trekt relatief weinig leerlingen uit Osdorp-Oost.

De basisgeneratie uit Osdorp-Oost is als volgt over de scholen verdeeld:

De Ichthusschool was stabiel tot 2009, daarna laat het leerlingaantal een daling zien. De Prof. Kraemerschool is stabiel/stijgend tot 2005, daarna daalt het aantal leerlingen op de school in 2006 en herstelt zich vanaf 2007. Het leerlingaantal van Lukasschool uit Osdorp Oost daalt in 2005, en blijft daarna nagenoeg stabiel. Het leerlingenaantal op de Osdorpse Montessori is stabiel te noemen tot 2006, daarna daalt het aantal leerlingen.

In Osdorp Midden daarentegen is de basisgeneratie in 2005 met 18 procent afgenomen (ten opzichte van 2000) om vervolgens weer toe te nemen met 19 procent in 2009 ten opzichte van 2005. De basisgeneratie uit Osdorp – Midden is als volgt over de scholen verdeeld:

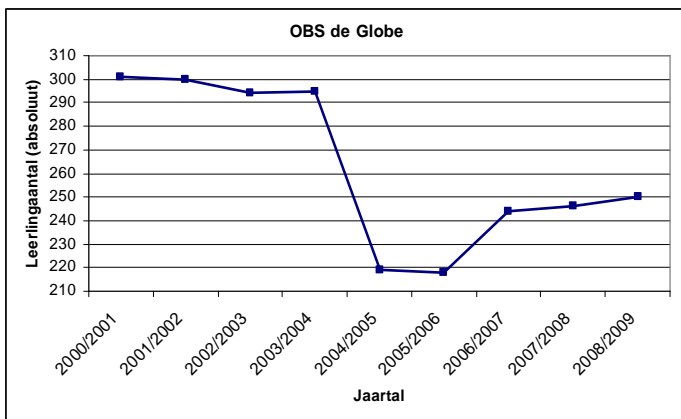
Het leerlingaantal uit Osdorp Midden dat naar de Lukasschool gaat daalt. De St. Paulusschool is vanaf 2004 een groot deel van haar leerlingen kwijt aan de dependance Het Bovenland, die als zelfstandige vestiging verder is gegaan voor met name leerlingen uit de Middelveldsche Akerpolder.

Beschouwing per school met relatief veel tijdelijke leerlingen⁶

OBS De Globe

Denominatie: Openbaar

Schoolbestuur: Stichting Openbaar Onderwijs Westelijke Tuinsteden

⁶ Gegevens over leerlingontwikkeling en herkomst/voedingsgebieden per school is afkomstig uit het Scholen Informatie Systeem Amsterdam (SISA).

Naam school	Formatie (in fte)				
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
De Globe	21,4	21,7	20,5	22,1	23

Bron: DUO, Centrale Salarissen Onderwijs (CASO), Integrale Personeelstelling Onderwijs

In het schooljaar 2004-2005 is er een opvallende afname van de leerlingenpopulatie op OBS De Globe. Het aantal leerlingen daalt in één schooljaar van 295 naar 219. De school blijft een korte periode rondom dit aantal leerlingen, maar begint al snel weer met een langzame stijging. Vanaf 2005-2006 trekt de leerlingpopulatie geleidelijk weer aan. Dit is ook het jaar dat brede school De Kikker is opgeleverd, waarin De Globe samen met basisschool Johannes gehuisvest is. Naar verwachting zal de groei op De Globe aanhouden. De school blijft stijgen en heeft in de prognoses in 2014 360 leerlingen.

Hoewel in 2008-2009 alweer het aantal van 250 kinderen bereikt is het aantal nog niet zo hoog als in 2000. De laatste drie jaar zien we ook dat het aantal vierjarigen op school is gestabiliseerd, het aantal regulier instromende kinderen blijft dus constant.

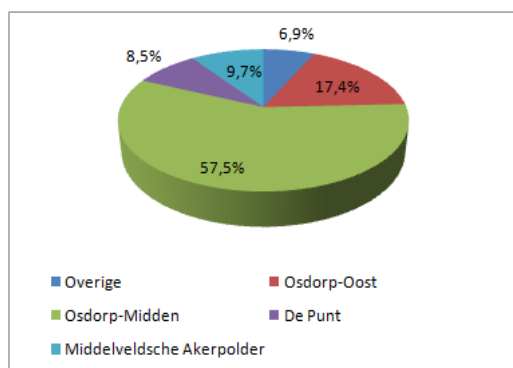
In 2008-2009 heeft 34% van de kinderen op school een leerlinggewicht van 1,20. Dit aantal groeit sinds schooljaar 2006-2007 met gemiddeld 10,5% per jaar. De Globe heeft 6 zorgleerlingen in 2008/2009. Dit is een stijging van één leerling in 2006/2007 naar vier leerlingen in het daaropvolgende jaar.

De formatiecijfers zijn per 2005/2006 in beeld. De stijging van het leerlingaantal van 2006 naar 2007 en verder liep niet gelijk op met de ontwikkeling van het aantal fte's. Sinds 2008 stijgt het aantal fte's.

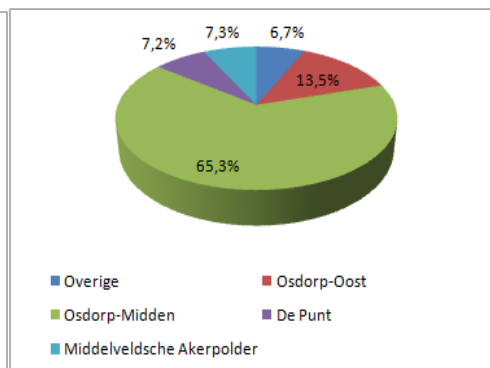
De Cito-score (driejaarsgemiddelde) van De Globe is in 2009 met 1,1 punt gedaald ten opzichte van 2007. Per jaar is de Cito enorm gedaald, van 537 in 2008 naar 531,8 in 2009. Het percentage dat niet meedoet is gemiddeld (22% in 2008 en 18% in 2009).

Het voedingsgebied

2005

2009

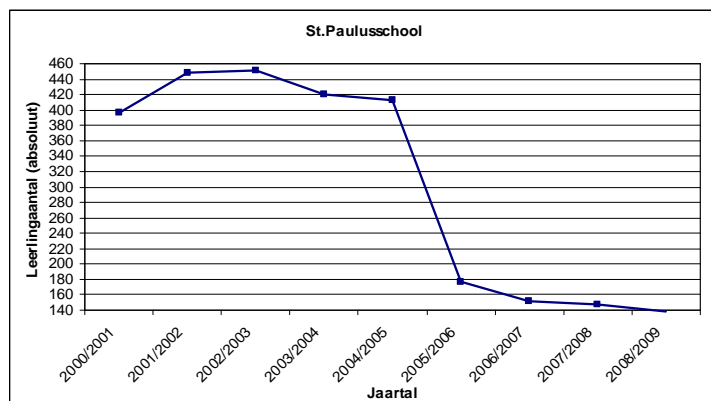

De meeste leerlingen op De Globe komen uit Osdorp zelf. Osdorp Midden en Osdorp Oost zijn de grootste voedingsgebieden van de school. Hierin is weinig veranderd ten opzichte van 2005. Osdorp Midden is licht gegroeid als herkomstgebied van de leerlingen (met bijna 8%) en het aantal leerlingen uit Osdorp Oost is juist gedaald (met bijna 3%).

St. Paulusschool

Denominatie: Katholiek

Bestuur: Stichting Katholieke Basisscholen Amsterdam

Naam school	Formatie (in fte)				
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
St. Paulus	17,1	14,9	13,8	14,5	13,6

Bron: DUO, Centrale Salarissen Onderwijs (CASO), Integrale Personeelstelling Onderwijs

In 2005-2006 heeft de dependance van de St. Paulusschool, Het Bovenland, zich afgesplitst en is als zelfstandige basisschool verder gegaan in de Middelveldsche Akerpolder. Hiermee vertrekt een aanzienlijk deel van de leerlingen. Dit is duidelijk terug te zien in de ontwikkeling van de leerlingpopulatie. De school heeft in 2004-2005 rondom de 400 leerlingen. Hiervan zitten er aan het begin van het schooljaar 2005-2006 nog 177 kinderen op school (daling van 57%). Het Bovenland start in 2005-2006 met 236 leerlingen. De prognoses tonen dat het leerlingaantal op de St. Paulus de komende jaren zal blijven afnemen tot 166 kinderen.

Ook het aantal vierjarigen op school neemt sinds 2004-2005 af, in 2008 stromen er minder kinderen regulier in dan in 2004. Het aantal kinderen op school blijft afnemen en is in 2008-2009 gedaald tot 139. Tegelijkertijd is er binnen de schoolpopulatie een toename van het aantal kinderen met een leerlinggewicht. In 2006-2007 had slechts 4% van de kinderen een gewichtsindicatie van 1,20. In 2008 waren dit er meer, namelijk 35%. De school heeft geen leerlingen met een leerlinggebonden budget in schooljaar 2008/2009.

De explosieve ontwikkelingen van de leerlingaantallen hebben consequenties voor het aantal formatieplaatsen op school. De grootste daling van leraren op school volgt dan ook na de afsplitsing van Het Bovenland. In 2006 telde de formatie van St. Paulus 17,1 fte, in 2010 is dit gedaald naar 13,6.

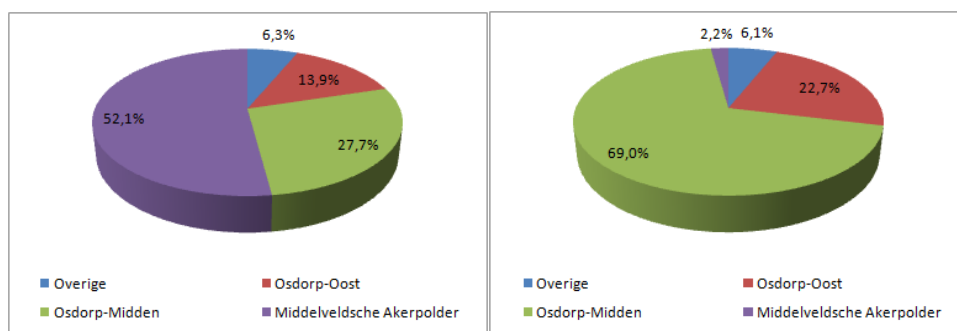
De Cito-score (driejaarsgemiddelde) van de St. Paulusschool is in 2009 met 1,4 punt gedaald (528,2) ten opzichte van 2007 (529,6).

Het Bovenland was zwak, maar heeft sinds december 2009 een basisarrangement.

Voedingsgebied

2005

2009

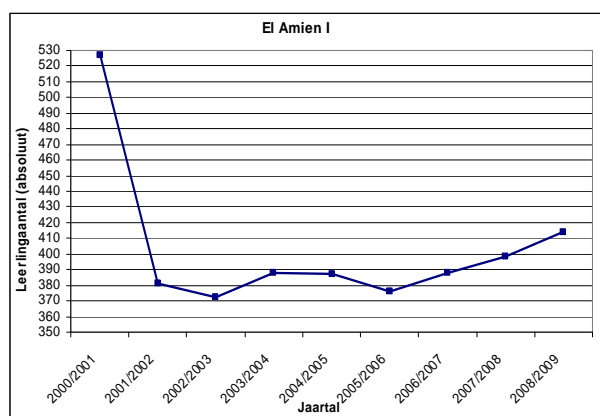

Er vindt op de St. Paulusschool een verschuiving plaats van het grootste voedingsgebied. In 2005 kwam het grootste deel van de leerlingen, 52,1%, uit de buurt Middelveldsche Akerpolder. Met de afsplitsing van Het Bovenland, gelegen in deze buurt, daalde het aantal leerlingen uit deze wijk op de St. Paulusschool naar 2,2%. De school trekt nu vooral leerlingen uit de buurten Osdorp Midden en Osdorp Oost. De stijging van Osdorp Midden is relatief, in 2005 kwamen er 114 leerlingen uit deze buurt en in 2009 zijn dit er 96.

El Amien I

Denominatie: Islamitisch

Schoolbestuur: Stichting Nederlandse Islamitische Scholen

Naam school	Formatie (in fte)				
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
El Amien I	26,1	21,4	26,3	27,7	29,3

Bron: DUO, Centrale Salarissen Onderwijs (CASO), Integrale Personeelstelling Onderwijs

Na een fikse daling van het aantal kinderen op school na het schooljaar 2000-2001, waarin het aantal leerlingen daalt van 527 naar 381,- in deze periode werden er in de buurt twee nieuwe Islamitische basisscholen opgeleverd, El Amien II en Al Wafa - is de leerlingpopulatie nog tot 2006 blijven schommelen tussen de 381 en 375 leerlingen. Vanaf dit jaar stijgt het leerlingenaantal jaarlijks. In 2008-2009 zitten er 414 kinderen op school. Het aantal vierjarigen is sinds 2004 stabiel. 30% van de kinderen op school is vier jaar. Dit aantal is sinds 2004 redelijk stabiel. In 2005-2006 werd op El Amien de nieuwbouw opgeleverd. Dit kan deels verklaren waarom het leerlingenaantal vanaf dit moment weer is gaan stijgen. In de prognoses is te zien dat de school deze trend zal blijven volgen en ook in 2014 nog groeit. Naar verwachting heeft de school in dit jaar 430 leerlingen.

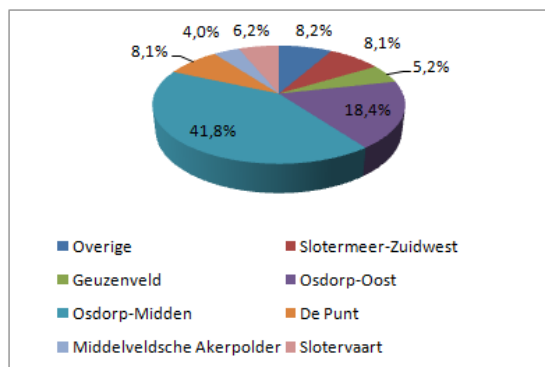
Het aantal kinderen met een leerlinggewicht groeit. Vooral tussen schooljaren 2007-2008 en 2008-2009 neemt dit aantal toe. Het aantal kinderen met een indicatie 1,20 groeit dan van 98 naar 162 kinderen.

De formatiecijfers zijn beschikbaar vanaf 2005/2006. De daling in leerlingaantal in 2006/2007 heeft ook consequenties voor de formatie (van 26,1 naar 21,4 fte). De terugloop in leerlingaantal is tijdelijk, in 2007/2008 trekt ook de formatie weer aan. 'De school heeft één leerling met een leerling gebonden budget in 2008/2009.

De Cito-score (driejaarsgemiddelde) van de El Amien I is in 2009 met 3 punten gestegen (538,7) ten opzichte van 2007 (535,7).

Voedingsgebied

Het voedingsgebied van de El Amien I is nauwelijks gewijzigd. Zowel in 2005 als in 2009 komen de meeste kinderen op school uit Osdorp Oost. Ook wonen veel kinderen op school in Osdorp Midden. Opvallend is dat de school naast de twee grote voedingsgebieden veel kinderen uit de rest van Nieuw West trekt. Dit heeft waarschijnlijk te maken met het feit dat de El Amien I een Islamitische en een brede school is.

Voedingsgebied El Amien 2009

Effecten van de vernieuwing op de scholen

De Globe, de Johanneschool en de St. Paulusschool liggen in en aan de vernieuwingsgebieden Osdorp Midden Noord en Zuidwest kwadrant. Bij De Globe lijkt de sloop van de woningen effect te hebben gehad op het leerlingaantal. De Globe laat een sterke daling van leerlingaantallen in 2004-2005 zien. De schooldirectie geeft aan dat er in deze periode veel werd gesloopt. Ook werden er veel gezinnen tijdelijk gehuisvest in vervangende woningen. Vanaf 2006-2007 trekken aantallen weer aan. Ook bij de Johanneschool zien we dit beeld. In 2004 en 2005 was het merendeel van de woningen in de omgeving gesloopt. In 2006 is de brede school De Kikker met daarin de Globe en de Johanneschool opgeleverd. Vanaf dat moment (en met nieuwe woningen in de omgeving) zijn de scholen weer gaan groeien.

De St. Paulusschool daalt sterk in schooljaar 2005-2006. Daar werd een hele wijk gesloopt. Vanaf 2008 zijn hier weer woningen opgeleverd en dat geeft een stijging van het aantal leerlingen. Deze school krijgt geen nieuwbouw. De St. Paulusschool had vroeger een dependance in de Aker die uiteindelijk een zelfstandige school is geworden, Het Bovenland. Deze school krijgt nieuwbouw in de Aker.

3.2.3.3 Slotervaart

In voormalig stadsdeel Slotervaart staan 12 scholen:

School	Totaal aantal leerlingen 2010 1-10-2009 (2010)	% tijdelijke leerlingen (gemiddelde = 39)
El Kadisa	251	62
Huizinga	245	57
Louis Bouwmeester	286	47
St. Jan de Doper	239	46
Prof. Einstein	207	46
Ru Paré	280	45
Bisschop Huibers	259	39
De Vlaamse Reus	347	34
Pro Rege	398	32
7 ^e Montessori	456	29
De Mijlpaal	635	28
De Zevensprong	400	21

Bron: SISA 2010 (leerlingtelling), O+S 2010 (tijdelijke leerlingen)

De scholen met een bovengemiddeld aandeel tijdelijke leerlingen zijn El Kadisa, Huizinga, Louis Bouwmeester, St. Jan de Doper, Prof. Einstein en Ru Paré. Als controlescholen zijn gekozen De Vlaamse Reus en de 7e Montessori.

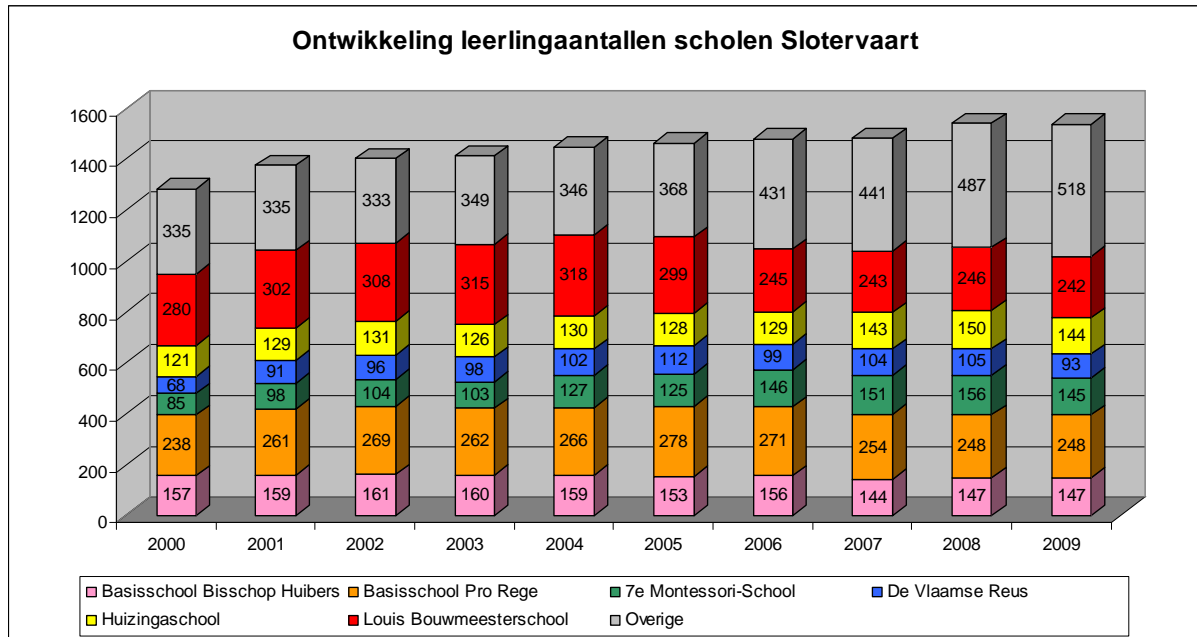
Ontwikkeling basisgeneratie en voedingsgebieden

Slotervaart

Het aantal 4-12-jarigen in Slotervaart stijgt sinds 2000 tot 2008 met bijna 20 procent. In Overtoomse Veld daalt het aantal 4-12-jarigen met 16,3 procent in 2005 ten opzichte van 2000 en verder met 7,8% in 2009 ten opzichte van 2005. Het aantal 4-12-jarigen in de Westlandgrachtbuurt daalt met bijna 4,7 procent in 2005 ten opzichte van 2000 en verder met 7,2 procent in 2009 ten opzichte van 2005.

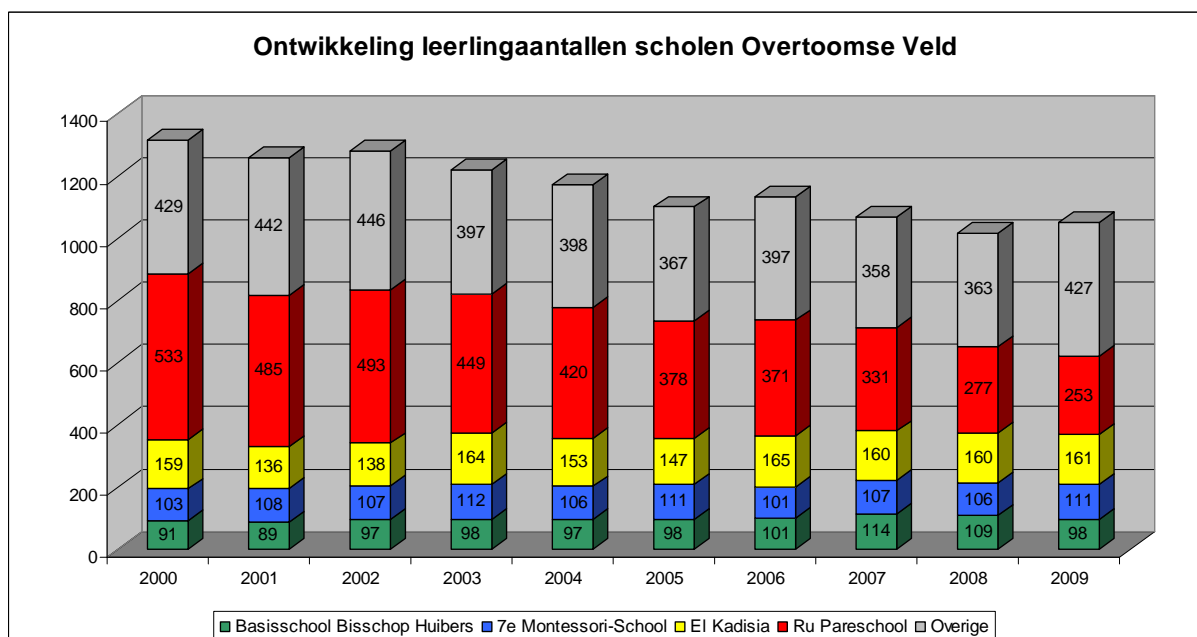
Slotervaart vormt het voedingsgebied voor de Huizingaschool, Bisschop Huibers, Pro Rege en basisschool Louis Bouwmeester en in mindere mate (kleiner aandeel kinderen) voor de 7^e Montessorischool en De Vlaamse Reus. De Huizingaschool vertoont een redelijk stabiel beeld, evenals Bisschop Huibers en Pro Rege. De 7^e Montessorischool (controleschool) groeit, evenals De Vlaamse Reus (controleschool). De Louis Bouwmeesterschool ziet de stijging in leerlingaantal tot 2004 omgezet worden in een daling in 2006, waarna het leerlingaantal stabiel blijft.

De basisgeneratie uit Slotervaart is als volgt over de scholen verdeeld:

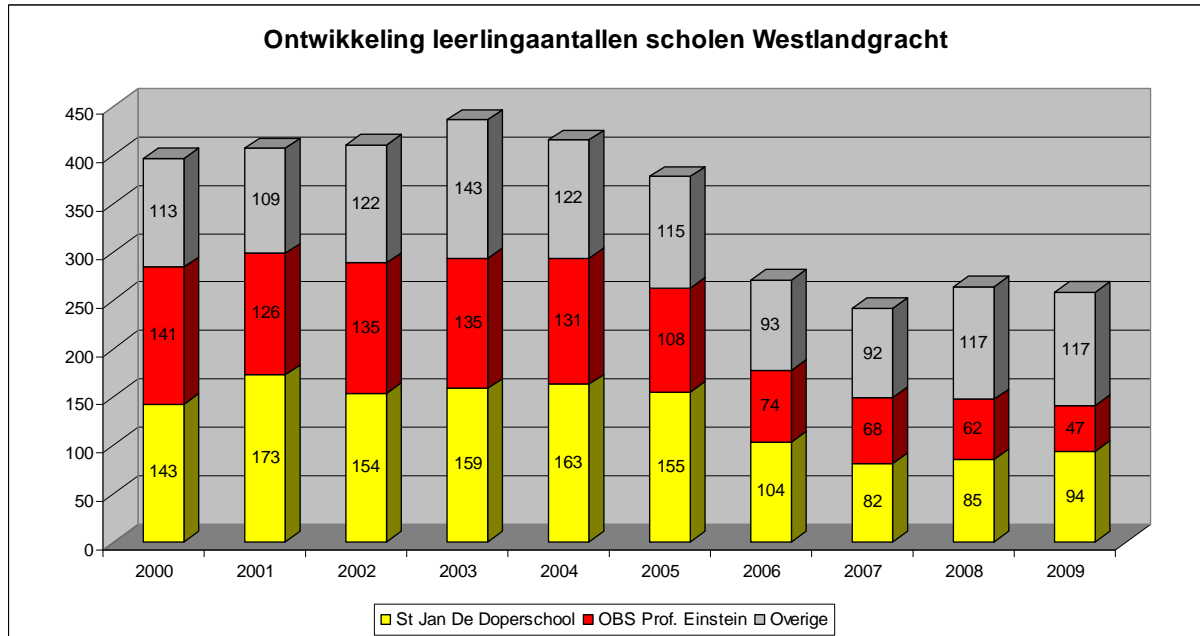
Overtoomse Veld

Overtoomse Veld vormt het voedingsgebied van El Kadisia, Ru Paré, Bisschop Huibers, Huizingaschool en de 7e Montessorischool. Van deze scholen is alleen de Ru Paréschool gedaald in leerlingaantal sinds 2000, de overige scholen zijn stabiel gebleven. De basisgeneratie uit Overtoomse Veld is als volgt over de scholen verdeeld:

Westlandgracht

De Westlandgrachtbuurt is een belangrijk voedingsgebied voor de St. Jan de Doperschool en de Prof. Einstein. Beide scholen laten een sterke daling in leerlingaantallen zien. De basisgeneratie uit Westlandgracht is als volgt over de scholen verdeeld:

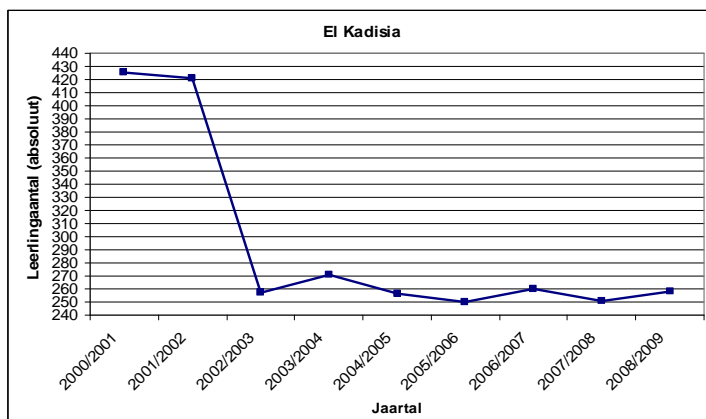

Beschouwing per school met relatief veel tijdelijke leerlingen

Ei Kadisia

Denominatie: Islamitisch

Schoolbestuur: Stichting Islamitische School Ei-Amal

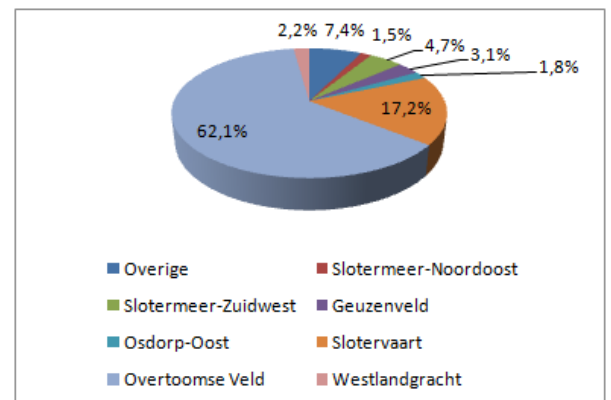
Naam school	Formatie (in fte)				
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
El Kadisia	28,4	27,3	28,1	28,8	27,4

Bron: DUO, Centrale Salarissen Onderwijs (CASO), Integrale Personeelstelling Onderwijs

El Kadisia was een van de eerste islamitische scholen in de buurt en trok daarom kinderen uit verschillende buurten. Op El Kadisia vond tussen het schooljaar 2001-2002 en 2002-2003 een grote afname van leerlingen plaats. In 2001 zaten er 421 kinderen op school, in 2003 zijn dit er 257. In deze periode werden er in de buurt twee nieuwe Islamitische basisscholen opgeleverd, El Amien II en Al Wafa. Sinds deze daling zijn de leerlingaantallen blijven schommelen. In 2008-2009 zitten er 258 kinderen op school. Het aantal vierjarigen, de reguliere instroom, op school blijft gedurende deze periode stabiel. Naar verwachting stijgt het aantal kinderen tot 2014 naar 285. De formatie schommelt tussen de 27 en 29 fte.

Het aantal leerlingen met een gewichtsindicatie is toegenomen. In 2007-2008 steeg het aantal kinderen met een gewichtsindicatie 1,20 van 49 naar 135. De school telt al drie jaar één leerling met een leerlinggebonden budget..

De Cito-score (driejaarsgemiddelde) van El Kadisia is in 2009 met 2,9 punt gestegen (532,1) ten opzichte van 2007 (529,2). Sinds december 2009 is El Kadisia geen zwakke school meer.

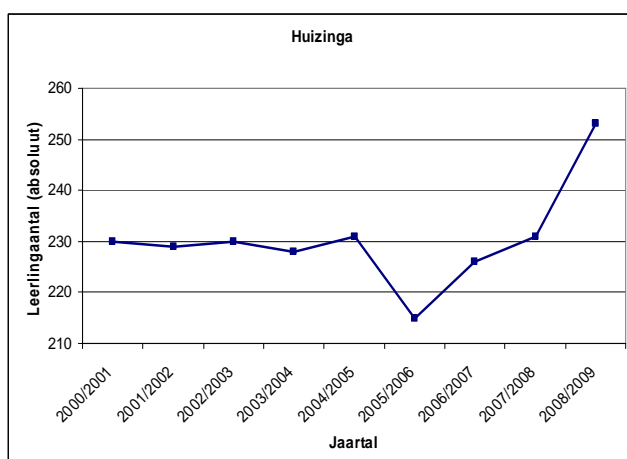
Voedingsgebied

De leerlingen van de El Kadisia komen voor het overgrote deel uit Overtoomse Veld. Dit is in de afgelopen jaren niet gewijzigd, ook in 2005 was dit het grootste voedingsgebied van de school. Ook Slotervaart is en blijft een belangrijke buurt waar kinderen wonen die op school zitten. Ook bij deze islamitische school valt op dat het voedingsgebied zeer gedifferentieerd is.

Huizingaschool

Denominatie: Openbaar

Schoolbestuur: Stichting Openbaar Onderwijs Westelijke Tuinsteden

Naam school	Formatie (in fte)				
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
Huizinga	21,6	23,6	22,0	22,5	24,6

Bron: DUO, Centrale Salarissen Onderwijs (CASO), Integrale Personeelstelling Onderwijs

Vanaf 2004-2005 vindt er op de Huizingaschool voor het eerst een daling plaats van het aantal leerlingen. Tot dat moment is het leerlingaantal stabiel. Het schooljaar 2004-2005 lijkt een incident, want in de daaropvolgende jaren blijft het aantal kinderen op school stijgen. Er zitten in 2008-2009 253 kinderen op school. De andere openbare school, Ru Paré is in die tijd door de Onderwijsinspectie als zwakke school aangemerkt⁷ waardoor steeds meer ouders in Slotervaart voor de Huizingaschool kiezen. Deze ontwikkeling is rondom 2006 gestart. De prognoses tonen dat het aantal kinderen op school de komende jaren toe blijft nemen.

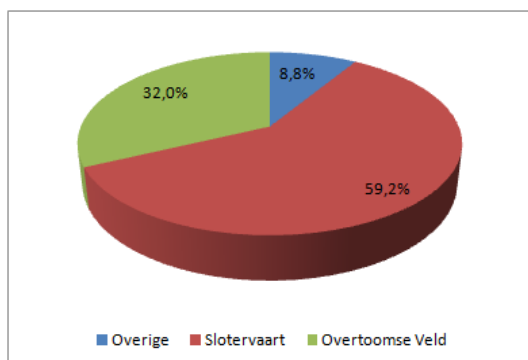
Leerlinggewicht 1,20 is van 2006-2007 gestegen van 29 leerlingen naar 106 in 2008-2009. Dit is 42% van de leerlingpopulatie. De school telt twee leerlingen met een leerlinggebonden budget.

De formatie is het laatste schooljaar gestegen van 22,5 naar 24,6 fte.

De Cito-score (driejaarsgemiddelde) van de Huizingaschool is in 2009 met 0,4 punt gestegen ten opzichte van 2007 (van 532,6 naar 533).

Voedingsgebied

Kinderen op de Huizingaschool komen uit Slotervaart en uit de buurt Overtoomse Veld. Hierin is in de laatste jaren niet veel veranderd. Opvallend is wel dat het aantal kinderen uit Slotervaart relatief stabiel blijft (rondom de 59%) maar dat het absolute aantal kinderen uit de buurt toeneemt. Het lijkt er op dat de school zich in 2009 nog steviger ontwikkelt als een school voor de buurt.

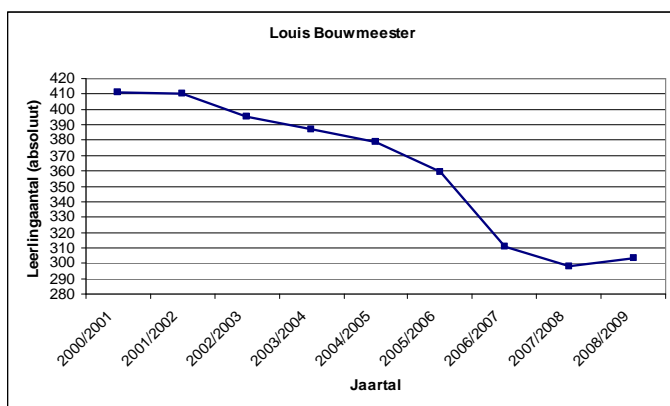

Voedingsgebied Huizingaschool 2009

Louis Bouwmeester

Denominatie: Openbaar

Schoolbestuur: Stichting Openbaar Onderwijs Westelijke Tuinsteden

Naam school	Formatie (in fte)				
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
Louis Bouwmeester	26,6	24,9	23,3	23,6	22,3

Bron: DUO, Centrale Salarissen Onderwijs (CASO), Integrale Personeelstelling Onderwijs

De Louis Bouwmeesterschool maakt sinds 2001-2002 een daling door van haar leerlingenaantallen. Waar dit aantal in 2002 nog op 411 lag, zitten er in 2008-2009 311 kinderen op school. De grootste daling van kinderen vond plaats tussen schooljaar 2005-2006 en 2006-2007. In dat jaar verlieten ruim 40 kinderen de school. Op de school heeft in 2005 een verandering plaatsgevonden van het leersysteem. Dit zou mogelijk een verklaring kunnen zijn voor de afname van het aantal leerlingen op school. De school zou bij ouders minder populair zijn. In de prognoses is te zien dat de daling van de leerlingpopulatie nog verder aanhoudt, in 2014 zitten er naar verwachting nog 230 kinderen op school.

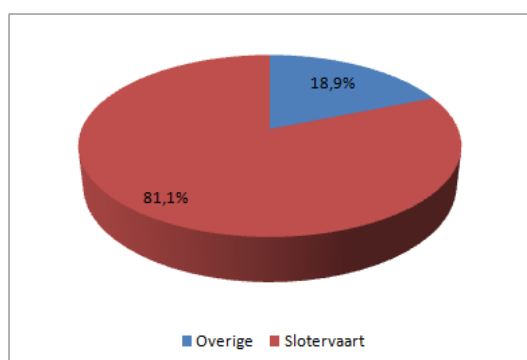
De instroom van vierjarigen blijft in deze jaren relatief gezien gelijk, de reguliere instroom blijft dus stabiel. Het aantal kinderen met een leerlinggewicht groeit wel. In 2006-2007 waren er 26, of 8%, kinderen met een indicatie 1,20. In 2008-2009 was dit 21% van de leerlingen. Het aantal leerlingen met een leerlinggebonden budget bedraagt vier kinderen in 2008/2009, in 2006/2007 waren dat er nog twee.

Evenals de leerlingpopulatie daalt ook het aantal personeelsleden op school jaarlijks, van 26,6 fte in 2005/2006 naar 22,3 in 2009-2010.

De Cito-score (driejaarsgemiddelde) van de Louis Bouwmeester is in 2009 met 0,7 punt gestegen ten opzichte van 2007 (van 529,4 naar 530,1).

Voedingsgebied

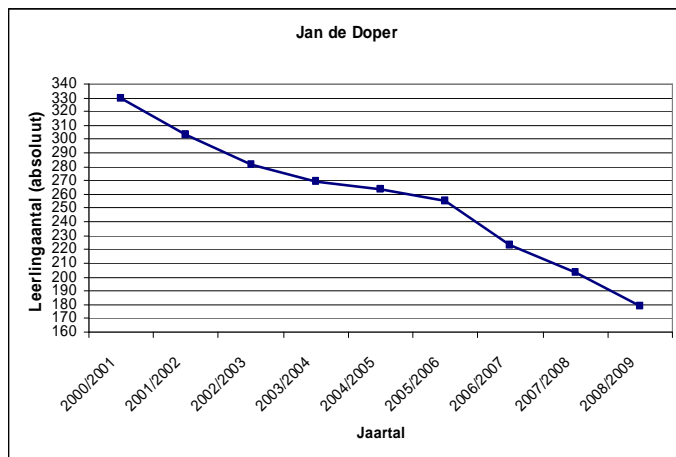
De Louis Bouwmeesterschool heeft een groot voedingsgebied: Slotervaart. Ruim 80% van de kinderen op school komt uit deze buurt. Hierin is in de voorgaande jaren nauwelijks iets veranderd. Dit maakt de school kwetsbaar voor ontwikkelingen in Slotervaart.

St. Jan de Doper

Denominatie: Katholiek

Schoolbestuur: Stichting Katholieke Basisscholen Amsterdam

Naam school	Formatie (in fte)				
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
St. Jan de Doper	35,1	33,7	35,4	34,3	35

Bron: DUO, Centrale Salarissen Onderwijs (CASO), Integrale Personeelstelling Onderwijs

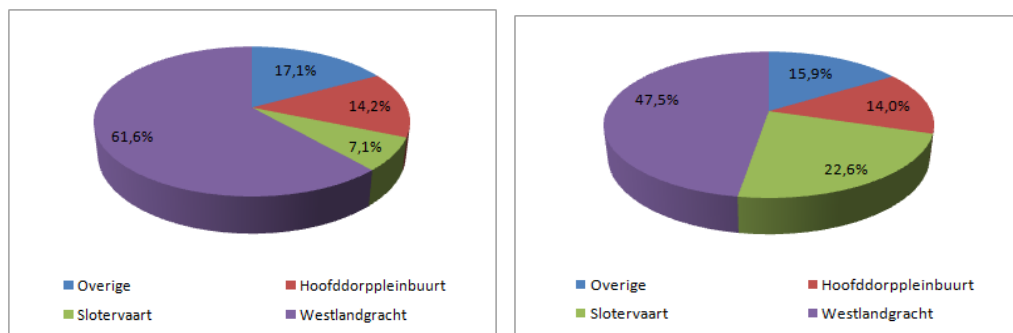
Het aantal kinderen op St. Jan de Doper neemt sinds 2000-2001 jaarlijks af. De school krimpt en lijkt te blijven krimpen. Waar er in 2000 nog 330 kinderen op school zaten, zijn dit er in 2008-2009 nog maar 177. Kijkend naar de ontwikkeling op de school lijkt het aantal kinderen op school zich in 2003-2004 iets te gaan stabiliseren maar vanaf 2005 daalt het aantal kinderen weer sterk. Dit zou iets te maken kunnen hebben met de aankondiging van de verhuizing van de school naar het Delflandplein. De verwachte verhuizing zou de schoolkeuze van ouders die niet in Slotervaart wonen beïnvloeden. In de prognoses houdt de daling op school aan, maar trekt het aantal kinderen vanaf 2013 weer aan.

Het aantal kinderen met een leerlinggewicht 1,20 neemt ook op deze school toe. In 2006-2007 ging het om 5% van de totale schoolpopulatie. In 2008-2009 is 21% van de leerlingen een kind met een gewichtsindicatie van 1,20. Het aantal leerlingen met een leerlinggebonden budget is sinds 2007/2008 fors toegenomen van één leerling naar 11 leerlingen in 2007/2008 en 2008/2009.

De formatie op de St. Jan de Doper is op peil gehouden door het schoolbestuur.

De Cito-score (driejaarsgemiddelde) van de St. Jan de Doper is in 2009 met 3,6 punt gedaald ten opzichte van 2007 (van 536,6 naar 533).

Voedingsgebied

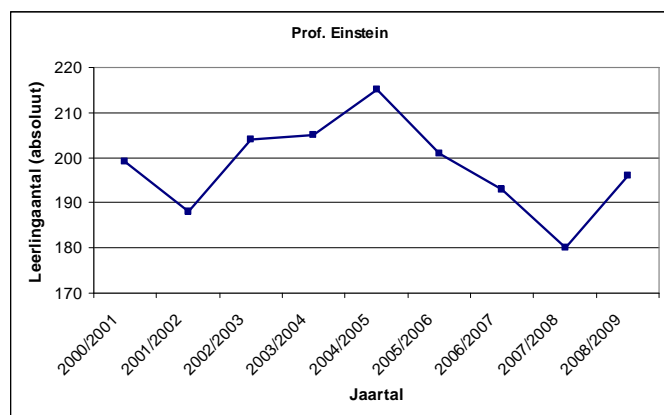

De drie grootste voedingsgebieden van de school zijn de Westlandgrachtbuurt, Slotervaart en de Hoofddorppleinbuurt. Het grootste voedingsgebied is in de laatste jaren veranderd. Zo komen er minder kinderen uit de Westlandgrachtbuurt en is het aantal kinderen uit de buurt Slotervaart procentueel toegenomen. De St. Jan de Doperschool is in afwachting is van nieuwbouw aan het Delflandplein. De vraag is of het relatief stabiele voedingsgebied Hoofddorppleinbuurt ook dan een belangrijk voedingsgebied voor de school zal blijven.

Professor Einstein

Denominatie: Openbaar

Schoolbestuur: Stichting Openbaar Onderwijs Westelijke Tuinsteden

Naam school	Formatie (in fte)				
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
Prof. Einstein	19,2	19,8	20,3	17,7	19,8

Bron: DUO, Centrale Salarissen Onderwijs (CASO), Integrale Personeelstelling Onderwijs

Het aantal kinderen op de Professor Einsteinschool, dat sinds mei 2010 als Community Center Einstein is geopend varieert sinds 2000 tussen de 210 en 180 leerlingen. Vooral na het schooljaar 2004-2005 vond er op school een afname plaats van leerlingen. Deze daling duurt tot 2007-2008. De

toename van kinderen die vanaf dit moment te zien is heeft wellicht te maken met de nieuwbouw die 2009 is opgeleverd. In de prognoses houdt deze groei de komende jaren aan.

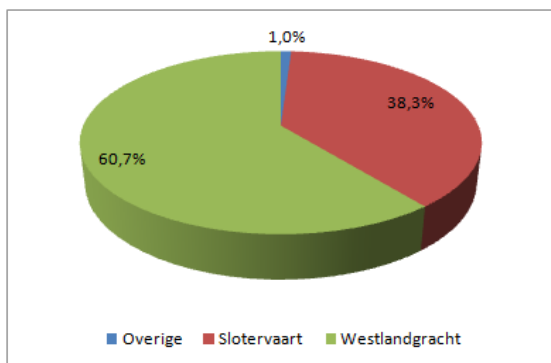
Het aandeel vierjarigen op school is over de jaren stabiel gebleven, er is dus nog altijd een stabiele reguliere instroom op school. Het aantal kinderen met een leerlinggewicht van 1,20 nam ook op deze school toe. In 2004-2005 was dit aandeel nog 15%, in 2008-2009 is dit gegroeid tot 49% van de schoolpopulatie. De school telt sinds twee jaar één leerling met een leerlinggebonden budget.

De formatie fluctueert, de laatste twee schooljaren is de formatie toegenomen.

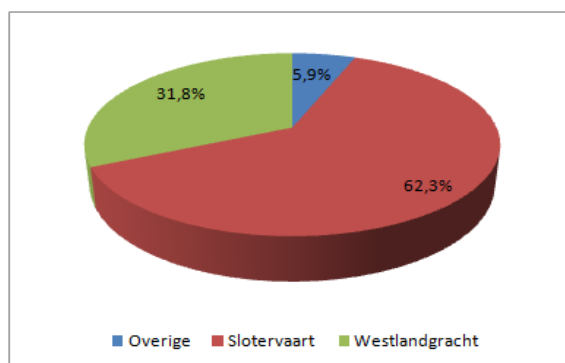
De Cito-score (driejaarsgemiddelde) van de Einstein is in 2009 (534) met 0,3 punt gedaald ten opzichte van 2007 (534,3).

Voedingsgebied

Het voedingsgebied van de Professor Einsteinschool is in de laatste jaren verschoven van de Westlandgracht naar Slotervaart. In 2005 zitten er 108 leerlingen uit de Westlandgracht buurt op de school. In 2009 is dit aantal gedaald naar 47.

2005

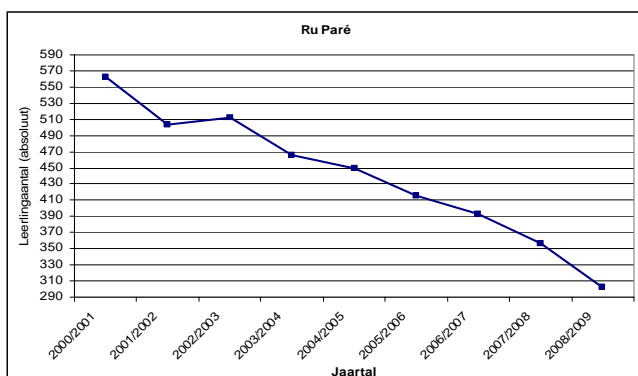

2009

Ru Paré

Denominatie: Openbaar

Schoolbestuur: Stichting Openbaar Onderwijs Westelijke Tuinsteden

Naam school	Formatie (in fte)				
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
Ru Paré	38,2	34,8	44,8	37,2	32,1

Bron: DUO, Centrale Salarissen Onderwijs (CASO), Integrale Personeelstelling Onderwijs

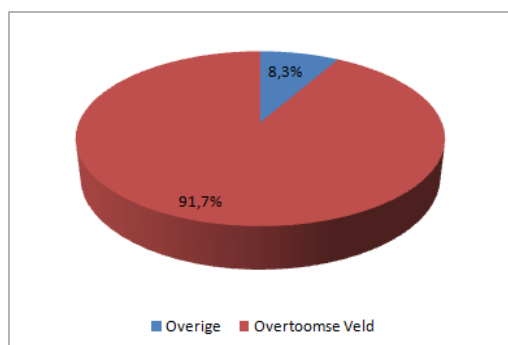
Het aantal kinderen op basisschool Ru Paré daalt bijna jaarlijks sinds 2000. In 2000 zitten er nog 563 kinderen op school. In 2008-2009 is dit gedaald naar 302. De school heeft de laatste jaren problemen gehad met de kwaliteit. Vanuit de gemeente was er een roep om de school in stand te houden. De school blijft in de prognoses dalen. In 2014 zitten er naar verwachting 247 kinderen op school. Ook de instroom van vierjarigen is afgenomen. In 2004-2005 was 12% van de kinderen op school 4 jaar. In 2008-2009 is dit aandeel 8%.

Terwijl het aantal kinderen op school daalt zijn er ook op deze school meer kinderen met een gewichtsindicatie van 1,20. In 2006-2007 is het aantal kinderen met een 'hoge' indicatie 14%. In 2008-2009 is dit gestegen naar 52% van de leerlingen op school. De school telt twee leerlingen met een leerlinggebonden budget sinds 2008/2009.

Het aantal onderwijzende medewerkers laat een daling in fte zien, maar het feitelijke aantal op school groeit, mede door het initiatief vanuit de gemeente om de formatie in stand te houden. Alleen in schooljaren 2004-2005 en in 2006-2007 waren er dalingen in de formatie op school. Al met al werken er in 2008-2009 50 onderwijzende personen op school. In 2004-2005 waren dit er 40.

Basisschool Ru Paré was tot mei 2010 naar het oordeel van de Onderwijsinspectie een zwakke school, in mei 2010 heeft de school een basisarrangement gekregen. De Cito-score (driejaarsgemiddelde) van de Ru Paré is in 2009 met 2,5 punt gedaald ten opzichte van 2007 en ligt in 2009 op een laag niveau (526,5) .

Voedingsgebied

Ook de Ru Paré is een echte buurtschool. Vrijwel alle leerlingen op school komen uit de buurt Overtoomse Veld. Met ruim 90% is dit, vergeleken met de andere scholen in dit onderzoek, opvallend hoog. Opvallend is ook dat het aandeel leerlingen uit Overtoomse Veld in de afgelopen jaren gelijk is gebleven. Ook deze school lijkt kwetsbaar, een verandering in de buurt zou een verandering op school kunnen betekenen. In het volgende hoofdstuk gaan wij hier verder op in.

Effecten van de vernieuwing

De verschuivingen als gevolg van de vernieuwing op het Delflandplein zal met name van invloed zijn op de leerlingontwikkeling op de St. Jan de Doper. De school geeft zelf aan dat er in de directe omgeving van de school inmiddels vier straten zijn gesloopt en zijn vervangen door nieuwbouw in juli 2009. Vier andere straten staan op de nominatie om gesloopt te worden, bewoners zijn al geruime tijd verhuisd. De cijfers over leerlingen met een leerlinggebonden budget geven aan dat de St. Jan de Doper relatief veel zorgleerlingen heeft in vergelijking met andere scholen (11 van de 203 leerlingen). Woningcorporatie Far West herkent zich niet in het beeld dat er tijdelijk verhuurde woningen in de Delflandpleinbuurt gezinnen met kinderen wonen. De woningen zouden uitsluitend zijn verhuurd aan alleenstaanden of stellen zonder kinderen. Ook dienst WonenZorgSamenleven van de gemeente Amsterdam ontkent dat de tijdelijk verhuurde woningen bewoond worden door gezinnen met (probleem) kinderen.

El Kadisia ligt ook in Overtoomse Veld Noord, maar lijkt niet te lijden onder de bevolkingsswisselingen van de stedelijke vernieuwing in de buurt. De directie van El Kadisia vertelt dat sinds de oplevering van de nieuwbouw van de school en de woningen in de buurt in 2009 de leerlingaantallen weer aantrekken.

3.2.4 Conclusies

- De basisgeneratie (4-12-jarigen) daalt in bijna alle buurten. Uitzonderingen zijn Osdorp en Overtoomseveld waar de basisgeneratie stabiel/licht stijgend is te noemen. In zijn totaliteit (alle buurten) neemt de basisgeneratie af.
- Op alle onderzochte scholen met uitzondering van de Huizingaschool lopen de leerlingaantallen terug.
- De meeste scholen scoren relatief laag op de Cito (onder de norm van 534 – norm Programakkoord) en op de helft van de scholen (5) daalt het Cito driejaarsgemiddelde in 2007-2009 ten opzichte van 2005-2007.
- De formatie is gekoppeld aan de leerlingaantallen, in een enkel geval is formatieverlies gecompenseerd door schoolbestuur of stadsdeel.
- Bij de scholen die nieuwbouw hebben gekregen in deze periode zien we de leerlingaantallen aantrekken nadat de nieuwbouw gereed is

Bijlage 1: Kaders en begrippen

Speciaal onderwijs

Het speciaal basisonderwijs is niet meegenomen. Het onderzoek richt zich op het basisonderwijs in Nieuw West. Het speciaal basisonderwijs heeft een andere dynamiek (o.a. voedingsgebieden) dan het basisonderwijs.

Nieuw-West

We richten ons op het nieuwe stadsdeel Nieuw-West, dat vóór de fusie van 1 mei 2010 bestond uit de stadsdelen Geuzenveld-Slotermeer, Osdorp en Slotervaart. In Koers Nieuw West is ook de Kolenkitbuurt (Bos en Lommer) opgenomen. In het Meesterplan wordt geheel Bos en Lommer meegenomen.

Leerlinggewichten

Hierbij gaan we uit van de nieuwe leerlinggewichten die per 1 augustus 2006 zijn ingevoerd. De gewichtenregeling kent geldbedragen toe aan leerlingen op basis van het opleidingsniveau van de ouders. De reguliere bekostiging gaat er van uit dat elke leerling voor 1,0 telt. Vervolgens beoordeelt de school of een leerling een extra gewicht moet krijgen.

- Geen extra gewicht: als één of twee ouders meer dan twee leerjaren voortgezet onderwijs (vo) heeft gevolgd
- Gewicht 0,3: als geen van de ouders meer dan twee leerjaren voortgezet onderwijs heeft gevolgd en geen van de ouders een opleiding heeft gevolgd in het (speciaal) basisonderwijs of het (v)so-zmlk (zeer moeilijk lerende kinderen)
- Gewicht 1,2: als geen van de ouders meer dan twee leerjaren voortgezet onderwijs heeft gevolgd en één van de ouders een opleiding heeft gevolgd in het (speciaal) basisonderwijs of het (v)so-zmlk.

Vanaf dit schooljaar is de gewichtenregeling ook gekoppeld aan postcodegebied. Leerlingen met gewicht 0.3 of 1.2 krijgen extra middelen als de school in een zg. impulsgebied staat. Extra middelen worden verschaft vanwege cumulatie van problemen.

Cito, Lwoo en Pro

De score van de Cito-eindtoets. De leerlingen die naar het Leerwegondersteunend onderwijs (Lwoo) of het Praktijkonderwijs (Pro) gaan doen niet mee aan de Cito.

Tijdelijke leerlingen basisonderwijs

Dit zijn leerlingen die pas later ingestroomd zijn en/of voor het reguliere einde van de basisschool (groep 8) de school alweer verwisseld hebben voor een andere school.

Zwakke scholen en basisarrangement

Zwakke scholen zijn scholen die naar het oordeel van de Onderwijsinspectie (zeer) zwak zijn.

Scholen die zich verbeterd hebben en hun kwaliteit naar het oordeel van de Inspectie op orde hebben, krijgen een basisarrangement.

Zorgleerling

Er is geen eenduidige definitie van het begrip 'zorgleerling'. Leerlingen die vallen in de categorie 'rugzakkind' zijn leerlingen met een leerlinggebondenbudget. Dit zijn leerlingen die om diverse redenen speciaal onderwijs behoeven. Om deze kinderen niet uit hun vertrouwde omgeving weg te halen (door plaatsing op een speciale basisschool) kunnen deze door een leerling-gebonden budget op hun huidige school een aangepast programma volgen. Daarnaast verstaan scholen onder het begrip zorgleerling een leerling die werkt met aangepaste programma's in de klas of die specifieke problemen heeft die door externe instanties zijn aangetoond en door de leerkrachten gedragsmatig als druk wordt ervaren.

Voedingsgebied van de school

Gebied/buurtcombinatie waarin de leerling van de school woonachtig is.

Bijlage 2: Fasen van stedelijke vernieuwing:

- A. aangekondigde stedelijke vernieuwing
- B. de stedelijke vernieuwing in uitvoering
- C. de stedelijke vernieuwing is afgerond

A. Aangekondigde stedelijke vernieuwing

Vanaf het moment dat een gebied tot Vernieuwingsgebied wordt bestempeld, verandert het toekomstperspectief voor de (potentiële) bewoners. Vanuit de scholen wordt gemeld dat de rijkere bewoners en mensen met kansen en ambities als eerste de buurt verlaten. Omgekeerd is de buurt minder aantrekkelijk geworden voor hen die zich een andere keus kunnen veroorloven. Voor de bewoners is het einde van deze fase pas gekomen op het moment dat er een zogenaamde 'peildatum' wordt afgegeven. Vanaf dat moment krijgen de bewoners een Stedelijke Vernieuwingsstatus en voorrang bij toewijzing van leegkomende woningen elders.

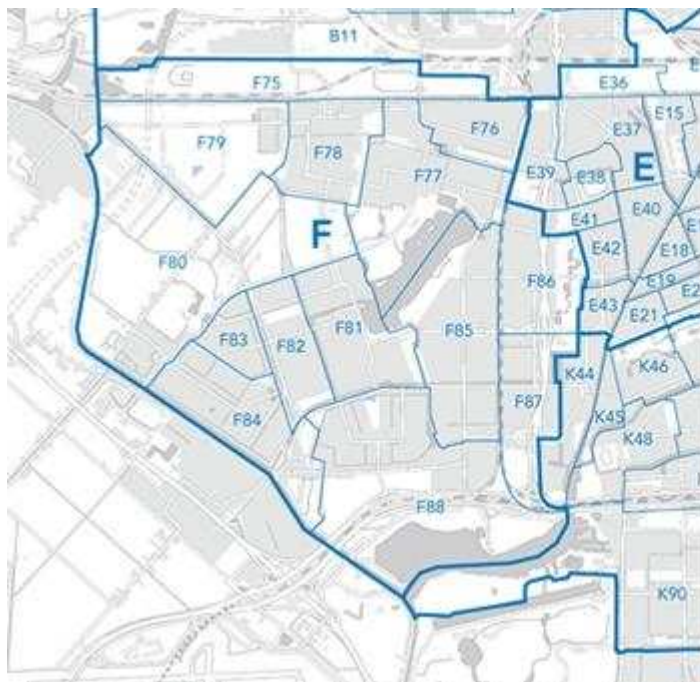
B. Stedelijke vernieuwing in uitvoering

Dit is de periode vanaf de peildatum. Vanaf dat moment is er gewoonlijk 1,5 jaar beschikbaar voor de herhuisvesting van de bewoners. In het optimale geval volgt aansluitend sloop en bouw, waarmee ook zo'n 1,5 jaar gemoeid is. In de praktijk zijn deze termijnen (veel) langer gebleken. Soms wordt, mede met het oog op de leefbaarheid, besloten tot tijdelijke verhuur van de leeggekomen woningen, bijvoorbeeld aan studenten. Deze tijdelijke bewoners hebben geen recht op herhuisvesting. Het spreekt voor zich dat de bouw zelf ook overlast geeft in de (omliggende) buurten (bouwverkeer, extra vuil op de straat en moeilijker bereikbaar voor de reinigingsdienst). In deze fase loopt het aantal inwoners en dus het aantal kinderen in het gebied terug. In het geval van tijdelijke bewoning komen daar gewoonlijk geen andere kinderen voor in de plaats. Deze tijdelijke terugval in inwoners is een aanslag op het draagvlak voor de (omliggende) voorzieningen en zeker ook voor de scholen.

C. Stedelijke vernieuwing is afgerond

Aan het eind van de stedelijke vernieuwingoperatie (verwacht in 2025) zal de verhouding over heel Nieuw West uitkomen op zo'n 50-50% (koop – sociale huur). Omdat er tevens verdichting plaats vindt, zal het aantal inwoners gelijk blijven cq licht stijgen. De verwachting is, dat het aantal kinderen zal dalen (prognose). Bovendien zal de thuissituatie van die kinderen dan anders zijn dan nu bij de overwegend sociale woningbouw het geval is, een andere bevolkingssamenstelling wordt verwacht. Dat impliceert dat over het geheel genomen rekening moet worden gehouden met minder kinderen en een veranderende behoefte.

Bijlage 3: Buurtcombinaties Nieuw West

Buurtcombinaties Nieuw West

Spiersinghorn	F75
Slotermeer-Noordoost	F76
Slotermeer-Zuidwest	F77
Geuzenveld	F78
Eendracht	F79
Lutkemeer/Ookmeer	F80
Osdorp-Oost	F81
Osdorp-Midden	F82
De Punt	F83
Middelveldsche Akerpolder	F84
Slotervaart	F85
Overtoomse Veld	F86
Westlandgracht	F87
Sloter-/Riekenpolder	F88

Bijlage 4: Cijfers en tabellen buurtcombinaties

Mutaties en prognoses bevolking

Tabel Vestiging en vertrek in buurtcombinaties Nieuw West in de periode 2004 - 2008

Vestiging, 2004-2008

naam bc/std	2004	2005	2006	2007	2008	Verschil 2008- 2004 (%)
F78 Geuzenveld	539	577	697	1125	977	44,83%
F79 Eendracht	34	41	51	52	77	55,84%
F81 Osdorp-Oost	582	722	714	816	759	23,32%
F82 Osdorp-Midden	366	550	586	780	857	57,29%
F84 Middelveldsche Akerpolder/Sloten	445	412	444	425	497	10,46%
F85 Slotervaart	583	637	692	769	933	37,51%
F86 Overtoomse Veld	501	567	661	631	688	27,18%
F87 Westlandgracht	388	440	450	533	716	45,81%
F Nieuw-West	5177	5622	6240	7239	7879	34,29%
Amsterdam	43287	44378	48227	51587	57162	24,27%

Vertrek naar buurt,

2004 – 2008

naam bc/std	2004	2005	2006	2007	2008	Verschil 2008- 2004 (%)
F78 Geuzenveld	633	780	819	878	1164	83,89%

F81 Osdorp-Oost	600	756	856	749	778	29,67%
F82 Osdorp-Midden	486	538	644	633	567	16,67%
F84 Middelveldsche Akerpolder/Sloten	627	667	715	695	723	15,31%
F85 Slotervaart	698	795	830	935	982	40,69%
F86 Overtoomse Veld	487	516	603	623	629	29,16%
F87 Westlandgracht	368	491	672	424	458	24,46%
F Nieuw-West	6258	6871	7762	7655	7938	26,85%

Amsterdam	43941	48673	52486	52245	53950	22,78%
------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Bevolkingsprognoses

Bevolkingsprognose Nieuw West 2009 – 2030							
naam bc/std	2009	2015	+/- tov 2009	2020	+/- tov 2015	2025	2030
F78 Geuzenveld	13228	13253	0%	13863	4%	13223	13017
F81 Osdorp-Oost	14444	14115	-2%	14270	1%	14204	14481
F82 Osdorp-Midden	12136	13600	11%	13213	-3%	13253	12665
F84 Middelveldsche Akerpolder/Sloten	14968	14374	-4%	14033	-2%	13782	13628
F85 Slotervaart	16738	16959	1%	16482	-3%	16515	16397
F86 Overtoomse Veld	9890	10353	4%	10914	5%	13913	14504
F87 Westlandgracht	4879	6930	30%	6976	1%	7843	8736
F Nieuw-West	132974	135041	2%	134622	0%	136828	137689

Basisgeneratie uit Prognose stadsdelen 2008: Nieuw-West										
leeftijd	2009		2015		2020		2025		2030	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Geuzenveld-Slotermeer										
4-7	2.222	5,5	2.146	5,4	2.156	5,4	2.052	5,3	2.033	5,2
8-12	2.626	6,5	2.491	6,2	2.438	6,1	2.323	6,0	2.298	5,9
Osdorp										
4-7	2.287	4,8	2.162	4,5	2.085	4,4	2.056	4,3	2.023	4,3
8-12	2.964	6,2	2.726	5,6	2.556	5,4	2.490	5,2	2.417	5,1
Slotervaart										
4-7	2.114	4,7	2.116	4,5	2.132	4,6	2.374	4,7	2.438	4,7
8-12	2.836	6,3	2.642	5,7	2.550	5,5	2.768	5,5	2.885	5,6
totaal	15.049		14.283		13.917		14.063		14.094	
bron: DRO/O+S										

Index Sociaal Economische Status (SES) 2007 t.o.v. 2001

	2001	2007	ontwikkeling INDEX
Buurtcombinatie	GEMIDDELD SES	GEMIDDELD SES	
P78: Geuzenveld	75,50	100,12	24,62
Q81: Osdorp-Oost	106,32	117,79	11,47
Q82: Osdorp-Midden	74,55	94,18	19,64
R85: Slotervaart	102,96	116,67	13,71
R86: Overtoomse veld	78,34	97,51	19,17
R87: Westlandgracht	101,76	117,20	15,44
totaal Amsterdam	100,00	124,83	24,83

Basisgeneratie (4-12-jaar)

Basisgeneratie per buurtcombinatie				
Geuzenveld 78	2009	2010	2011	2020
4- 7	798	816	831	860
8-12	906	902	905	941
4-12 jarigen	1704	1718	1736	1801
	5,7%			
Osdorp Oost 81	2009	2010	2011	2020
4- 7	474	483	465	471
8-12	651	648	559	555
4-12 jarigen	1125	1131	1024	1026
	-8,8%			
Osdorp Midden 82	2009	2010	2011	2020
4- 7	672	721	721	677
8-12	725	770	779	738
4-12 jarigen	1397	1491	1500	1415
	1,3%			
Slotervaart 85	2009	2010	2011	2020
4- 7	870	808	805	769
8-12	992	1000	993	935
4-12 jarigen	1862	1808	1798	1704
	-8,5%			
Overtoomseveld 86	2009	2010	2011	2020
4- 7	511	596	587	657
8-12	737	763	726	755
4-12 jarigen	1248	1359	1313	1412
	13,1%			
Westlandgracht 87	2009	2010	2011	2020
4- 7	150	168	264	261
8-12	157	170	230	220
4-12 jarigen	307	338	494	481
	56,7%			
totaal	7643	7845	7865	7839
	2,6%			

Bijlage 5

Cijfers en tabellen basisscholen met relatief veel tijdelijke leerlingen: prognoses, Cito en formatie

Cito driejaarsgemiddelden per stadsdeel

	2005-2007	2006-2008	2007-2009	+/- 07/09 t.o.v. 05-07	Pro/Lwoo '09	Havo/vwo '09
Geuzenveld			533.5			
Goeman Borgesius	530,1	532,5	531,7	+1,6	36%	28%
Slotervaart			535.9			
El Kadisia	529,2	529,8	532,1	+2,9	?	38%
Huizingga	532,6	534,7	533	+0,4	58%	23%
Louis Bouwmeester	529,4	529,3	530,1	+0,7	37%	22%
Jan de Doper	536,6	534,8	533	-3,6	32%	68%
Einstein	534,3	534,8	534	-0,3	25%	75%
Ru Pare	529	526	526,5	-2,5	29%	24%
Osdorp			535.8			
De Globe	535,6	536,1	534,5	-1,1	18%	30%
Paulusschool	529,6	529,2	528,2	-1,4	25%	23%
el Amien	535,7	539,4	538,7	+3	33%	44%

Bijlage 6: Overzicht peildata

Overzicht peildata 2006-2009						
Peildatum	Stadsdeel	Corporatie	Aantal won	Naam	BWVnr	Einddatum
1-4-2009	Osdorp	Eigen Haard	112	Suhabuurt fase 2b	5232	1-10-2010
1-4-2009	Slotervaart	Eigen Haard	60	Ov Veld Middengebied Zuid 1a	5352	1-1-2011
1-12-2009	Slotervaart	de Alliantie	256	Staalmanpleinbuurt 1e fase	5676	1-6-2011
1-4-2008	Geuzenveld/Slotermeer	Far West (Het Oosten)	204	Van Tijenbuurt 3e+4e fase	5022	1-11-2009
1-4-2008	Geuzenveld/Slotermeer	Far West (Rochdale)	43	Senecaflat	4844	1-6-2009
1-7-2008	Geuzenveld/Slotermeer	Far West (Rochdale)	108	Bakema Veld 1	5067	1-8-2009
15-9-2008	Geuzenveld/Slotermeer	Eigen Haard	63	Speelmanstraat	5072	15-9-2009
1-12-2008	Geuzenveld/Slotermeer	Far West (Rochdale)	200	Bakema laatste fase	5332	1-7-2010
1-10-2008	Osdorp	Eigen Haard	128	Suhabuurt fase 2a	5231	1-4-2010
1-7-2008	Slotervaart	Far West	16	Marius Bauerstraat 29 / 59	5086	1-9-2009
1-8-2008	Slotervaart	De Alliantie	110	WillySluiter/PietMondriaanstraat	5210	1-12-2009
1-1-2007	Geuzenveld/Slotermeer	Het Oosten Kristal BV	144	Eendrachtsparkbuurt 2e fase	3938	1-7-2008
1-1-2007	Geuzenveld/Slotermeer	Far West (Rochdale)	80	Bakema Zuid Sam van Houtenstraat	4260	1-1-2008
1-7-2007	Geuzenveld/Slotermeer	Far West (Rochdale)	48	Bakema Zuid Dr H Colijnstraat	4602	1-9-2009
1-4-2007	Geuzenveld/Slotermeer	AWV	82	Dudokhaken 2e fase	4362	1-10-2008
1-10-2007	Geuzenveld/Slotermeer	AWV	104	Dudokhaken 3e fase	4662	1-4-2009
1-4-2007	Osdorp	Ymere	36	De Punt seniorenwoningen	4300	1-7-2008

1-1-2006	Geuzenveld/Slotermeer	Far West (Rochdale)	104	Bakema Noord	3438	1-6-2007
1-4-2006	Geuzenveld/Slotermeer	Far West (Rochdale)	91	Van Tijenbuurt 1e fase	3778	1-4-2007
1-7-2006	Geuzenveld/Slotermeer	Far West (Rochdale)	38	Bakema Zuidwest 2e fase	3798	1-1-2008
Peildatum	Stadsdeel	Corporatie	Aantal won	Naam	BWVnr	Einddatum
15-7-2006	Geuzenveld/Slotermeer	Het Oosten Kristal BV	140	Eendrachtsparkbuurt 1e fase	3938	1-1-2008
1-7-2006	Geuzenveld/Slotermeer	Far West (Rochdale)	34	Bakemaliftberging	4058	1-7-2007
1-10-2006	Geuzenveld/Slotermeer	Ymere	204	Confuciusbuurt 2e fase	3743	30—03-2008
1-11-2006	Geuzenveld/Slotermeer	AWV (DeltaForte)	104	Dudokhaken 1e fase	4039	1-5-2008
1-11-2006	Geuzenveld/Slotermeer	Far West (Rochdale)	122	Van Tijenbuurt 2e fase	4179	1-5-2008
15-2-2006	Osdorp	Rochdale (Delta Forte)	140	Nierkerkestraat e.o.	3858	15-8-2007
1-6-2006	Osdorp	Ymere	115	Osdorp Midden Noord - 2e fase	3618	1-12-2007
1-8-2006	Osdorp	Rochdale (Delta Forte)	116	Complex 1127 - ZWK D	4018	1-2-2008
1-3-2006	Slotervaart	Woonzorg Nederland	55	Drie Hoven	3578	1-3-2007
1-4-2006	Slotervaart	Far West (Het Oosten)	10	Kopwoningen	3741	1-4-2007
1-7-2006	Slotervaart	Far West (de Key)	300	Zuidblok	3899	1-1-2008

Bijlage 7: Lijst van geïnterviewde personen

Jan van Aert, directeur basisschool St. Jan de Doper

Lilian de Vries-Ponse, directeur basisschool Goeman Borgesius

Lo Woudstra, gebiedsbeheerder Far West

Carlos Ferreira da Silva, buurtcoördinator Delflandplein (De Key)

Ep Hollander buurtcoördinator Delflandplein (De Key)